

JÄRVA VALLA 2023. AASTA EELARVE SELETUSKIRI

Sisukord

Vallavanema pöördumine.....	4
1. ÜLEVAADE	6
1.1. Järva valla 2023. aasta eelarve lühiülevaade	6
1.2. Järva valla 2023. aasta eelarve koostamine ja sisu	6
1.3. Majanduslik ülevaade ja prognoosid	8
1.4. Eelarve osad	9
2. PÕHITEGEVUSE TULUD.....	10
2.1. Põhitegevuse tulude liigendus	10
2.2. Maksutulud.....	11
2.2.1. Üksikisiku tulumaks (FIT)	12
2.2.2. Maamaks	13
2.2.3. Reklaamimaks	14
2.3. Kaupade ja teenuste müük.....	14
2.3.1. Riigilõiv.....	14
2.3.2. Tulud haridusalasest tegevusest	15
2.3.3. Tulud kultuuri- ja kunstialasest tegevusest.....	19
2.3.4. Tulud spordi- ja puhkealasest tegevusest	19
2.3.5. Tulud sotsiaallasest tegevusest	20
2.3.6. Elamu- ja kommunaaltegevuse tulud	20
2.3.7. Laekumised põllumajandusasutuste majandustegevusest	20
2.3.8. Üür ja rent.....	20
2.4. Saadud tegevustoetused.....	21
2.4.1. Kohaliku omavalitsuse toetusfond	21
2.4.2. Kohaliku omavalitsuse tasandusfond	23
2.5. Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	24
2.6. Muud tegevustulud	24
3. INVESTEERIMISTEGEVUS.....	25

3.1.	Investeeringistulud	25
3.2.	Investeeringiskulud	25
4.	FINANTSEERIMISTEGEVUS	26
5.	LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS	27
6.	PÕHITEGEVUSE KULUD	28
6.1.	Üldised valitsussektori teenused.....	29
	01111 Järva Vallavolikogu.....	29
	01112 Järva Vallavalitsus.....	30
	01114 Reservfond.....	30
	01330 Muud üldised teenused	30
	01600 Muud üldised valitsussektori teenused	31
	01700 Valitsussektori võla teenindamine.....	31
	01800 Üldiseloomuga ülekanded valitsussektoris	31
6.2.	Avalik kord ja julgeolek	31
	03100 Politsei	31
	03200 Päästeteenused	31
	03600 Muu avalik kord ja julgeolek.....	31
6.3.	Majandus	32
	04210 Põllumajandus	32
	04510 Maanteetransport (Teede ja tänavate korrashoid)	32
	04512 Ühistranspordi korraldus	32
	04730 Turism	32
	04740 Üldmajanduslikud arendusprojektid.....	32
	04900 Majandus (sh majanduse haldus).....	33
6.4.	Keskkonnakaitse.....	33
	05100 Jäätmekäitlus	33
	05101 Avalike alade puhastus	33
	05400 Bioloogilise mitmekesisuse ja maastiku kaitse	33
6.5.	Elamu- ja kommunaalmajandus	33
	06300 Veevarustus	34
	06400 Tänavavalgustus	34
	06605 Muud elamu- ja kommunaalmajanduse tegevus	34
6.6.	Tervishoid.....	34
	07210 Üldmeditsiiniteenused	34
6.7.	Vaba aeg, kultuur, religioon	34
	08102 Sporditegevus	35

08107 Noorsootöö ja noortekeskused	35
08109 Vaba aja üritused	35
08201 Raamatukogud	35
08202 Rahva- ja kultuurimajad	35
08300 Ringhäälingu- ja kirjastamisteenused	36
08400 Religioon ja muud ühiskonnateenused	36
08600 Muu vaba aeg, kultuur, sport	36
6.8. Haridus	36
09110 Alusharidus – Lasteaiad	36
09212 Põhihariduse otsekulud	37
09213 Üldkeskhariduse otsekulud	39
09510 Noorte huviharidus ja huvitegevus	39
09600 Koolitransport	40
09601 Koolitoit	40
09602 Õpilaskodu	40
09800 Muu haridus	41
6.9. Sotsiaalne kaitse	41
10121 Muu puuetega inimeste sotsiaalne kaitse	42
10200 Eakate sotsiaalhoolekande asutused	42
10201 Muu eakate sotsiaalne kaitse	43
10400 Laste- ja noorte sotsiaalhoolekandeadutused	44
10402 Muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse	44
10701 Toimetulekutoetus	44
10702 Muu sotsiaalsete riskirühmade kaitse	45
10900 Sotsiaaltöö haldamine	46
7. Investeeringud	46
8. Finantsnäitajad	47
8.1. Põhitegevuse tulem	47
8.2. Eelarve tasakaal	47
8.3. Netovõlakkoormus	47
9. Võrdlus eelarvestrateegiaga	47
9. LISAD	49
Tabel 9.1. Asutuste omatulud	49
9.2. Järva valla kohustuste tagasimaksed aastate ja laenude lõikes	51

Vallavanema pöördumine

Järva valla 2023. aasta eelarve arvestab Järva valla arengukavas 2020–2030 püstitatud võrgustikupõhise omavalituse mudeliga. Mitme keskusega toimetumisel on aga kulukam kui ühe keskusega – eelarves on üldvalitsemise kulud liiga kõrged. Seega on valla edukaks toimetamiseks ja arengukavas võetud eesmärkide saavutamiseks vajalikud nüüdisaegsed ja nutikad lahendused nii teenuste pakkumisel kui ka vallavara kasutamisel, mis tagavad valla hea võrgustikupõhise toimetamise, kuid jäta alles piisavalt raha ka erinevateks arendustegevusteks. Võrgustikupõhine juhtimismudel eeldab väga distsiplineeritud eelarve kasutamist kõigis valdkondades, et olla teiste omavalitsutega võrreldes konkurentsivõimelisemad.

Rahandusministeeriumi koostatud finantsvõimekusindeksi põhjal on Järva valla finantsolukord halb vaatamata sellele, et 2022. aastal tehti mitmeid olulisi muudatusi, et tegevusi efektiivsemalt korraldada: loodi uus hallatav asutus Järva Teenused, koostöös kogukondadega suleti viis raamatukogu ning viidi ellu esimene samm haridusvõrgu korrastamisel, mille tulemusena muutub Aravete Keskkool põhikooliks ning Ambla-Aravete ja Peetri Kool muutuvad järkjärgult kuueklassilisteks koolideks.

Olukorras, kus laste arv on langenud alla kriitilise piirmäära, probleeme on nii kvalifitseeritud õpetajate kui ka tugispetsialistide leidmisega ja neile konkurentsivõimelise palga kindlustamisega ning õppekeskkond jääb tänapäevastele ootustele alla, on vajalik haridusvõrgu jätkuv korrastamine, sest hariduses ei saa Järva vald lubada kvaliteedi langust ja eelarveliste vahendite ebaefektiivset kasutamist.

2023. aastal on üle Eesti kohalikud omavalitsused keerulises situatsioonis, kuna lühikese aja jooksul on eelarvele survet avaldamas mitmed tegurid: inflatsioon, elektrihindade kallinemine, laenuvõtmise kulude kasv, miinimumpalga kasv ning üldine palgasurve. Kõigi nende teguritega toimetulek on vallale väljakutse. Vallal tuleb jätkuvalt leida kokkuhoiu kohti, kuid vajalik on ka riigi täiendav tugi.

Viimastel aastatel on mitmed suured investeeringud jäänud tegemata, kuna erinevad kriisid on mõjutanud ehitushindu märkimisväärselt. Ka sel aastal valitsev majandusolukord ei anna kindlust, et suudame kõik planeeritud tegevused ellu viia. Tekkinud olukorras tuleb kriitiliselt üle vaadata, milliste investeeringutega edasi liikuda ning millest loobuda. Kõige kriitilisem on Aravete lasteaia probleemi lahendamine, kus lapsed on hetkel väiksel asenduspinnal. Üheks suurimaks investeeringuks 2023. aastal ongi Aravete lasteaia uue hoone ehitamine, mis lahendab Aravete lasteaia ruumiprobleemi.

Haridus on üks prioriteetsemaid valdkondi nüüdse valla eelarvest suurimat panust. Samas on eelarve koostamisel oluline, et vald suudaks paralleelselt panustada ka erinevate teenuste arendamisse ja tänapäevase elukeskkonna arengusse, mis pakuks väljundit ka neile, kellel otsest seost haridusvaldkonnaga enam pole (pensionärid, töötavad inimesed jne). On oluline, et vajalikud teenused oleksid meie võrgustikupõhises omavalituses hästi kättesaadavad.

Teedesse investeeritakse 400 000 eurot, mida saab lugeda rahuldavaks. Eesmärk peab olema järgnevatel aastatel jätkuvalt teede rahastust tõsta. Jätkame hajaasustusprogrammis osalemisega, millesse vald panustab 65 000 eurot, ligi sama suur summa tuleb riigilt.

Jätkuvalt on oluline elupindade küsimuse lahendamine. Käesoleval aastal on plaanis mitmed planeeringud elamukruntide moodustamiseks, näiteks Järva-Jaanis Raudtee tänaval. Soodsa

projektirahastuse korral peame kaaluma tulevikus ka uute üürimajade ehitamist, mis Imavere näitel end õigustab.

Eelmisel aastal vähendasime valla haljasalade niitmismahtusid, millega tuleb jätkata ka edaspidi. Lisaks eelarve kokkuhoiule avaldab see positiivset mõju ka elurikkuse kasvule. Niitmismahtude vähendamist tuleb elanikele ka edaspidi selgitada ja kogukondadega peab kokku leppima need alad, kus niitmisi vähendada või sootuks lõpetada.

Toetame eelarvest igal aastal ka kohalikku omaalgatust eesmärgiga pakkuda koostöös vabaihendustega inimestele võimalusi nii huvitegevuseks, sportimiseks, erinevateks vaba aja veetmise tegevusteks kui ka noorte ja eakate ühistegevuseks.

Järva valla 2023. aasta eelarve on koostatud säästlikult ja erinevaid huvigruppe silmas pidades.

1. ÜLEVAADE

1.1. Järva valla 2023. aasta eelarve lühiülevaade

Järva Vallavalitsus on koostanud 2023. aasta Järva vallaeelarve, milles kajastub koolieelsete lasteasutuste õpetajate palgatõus, kooliõpetajate palgatõus ning alampalgatõus.

2023. aasta eelarve kogumaht on 22,354 miljonit eurot (põhitegevuse tulud 18,420miljonit + investeerimistegevus 1,751 miljonit + investeerimislaen 2,0 miljonit + likviidsete varade suunamine 0,183 miljonit eurot).

Põhitegevuskulude kavandatav suurus on 17,733 miljonit eurot ja põhitegevuse kulud on planeeritud kokkuvõttes 2022. aasta tasemel (välja arvatud õpetajate palgatõus).

Füüsilise isiku tulumaks on planeeritud 2023. aasta eelarvesse esialgu eeldatavast täitmisest 7,36% ehk 0,616 tuhat eurot.

Põhitegevuse kuludest on personalikuludeks planeeritud 10,989 miljonit eurot ehk 61,97%, majandamiskuludeks 5,914 miljonit ehk 33,35%, toetusteks 0,73 miljonit eurot ehk 4,11% ja muud kulu 0,1 miljonit ehk 0,57%.

Põhitegevuse kuludest jagunevad 56,52% haridusele, 11,48% sotsiaalne kaitse ja 9,98 vaba aeg, kultuur ja sport.

Põhitegevuse tulem on 0,687 miljonit eurot (põhitegevuse tulud miinus põhitegevuse kulud).

Investeeringuid on eelarve eelnõus 3,41 miljonit ning jagunevad valdkondade vahel järgmiselt: haridus 1,66 miljonit eurot ehk 48,54%, üldised valitsussektori teenused 0,74 miljonit eurot ehk 21,81% (siia on hulka arvatud ka laenu teenindamise intressid), majandus 0,44 miljonit eurot ehk 12,88%, vaba aeg, kultuur ja sport 0,4 miljonit eurot ehk 12,77%.

Kohustuste võtmine on planeeritud 2 miljonit eurot ning kohustuste tasumine on planeeritud 1,2 miljonit eurot.

1.2. Järva valla 2023. aasta eelarve koostamine ja sisu

Järva valla eelarvet koostatakse tekkepõhisena, st eelarve tulud ja kulud kajastuvad majandustehingute tegemise hetkel, mitte siis, kui raha laekub või tehakse väljamaksed. Eelarves ei ole arvestatud tegevusalade all mitterahalist mõju nagu näiteks amortisatsioon ning müüdava põhivara jääkväärtuse mahakandmise kulud.

Järva valla 2023. aasta eelarve ja seletuskiri on koostatud tulenevalt kohaliku omavalitsuse korralduse seadusest, kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusest, Järva valla finantsjuhtimise korrast, Järva valla eelarvestrateegiast perioodiks 2022 - 2026 ning Järva valla arengukavast aastateks 2018 – 2026.

2023. aasta Järva valla eelarve ja seletuskirja on koostöös vallavalitsuse hallatavate asutuste, ametiasutuse struktuuriüksuste ning vallavalitsusega koostanud Järva finantsosakond.

Eelarve on koostatud üheks eelarveaastaks. Eelarveaasta algab 01.01.2023 ja lõpeb 31.12.2023.

Seletuskirjas on toodud võrdlustabeleid, kus näidatakse ära 2023. aasta eelarve, 2022. aasta täitmine (auditeerimata) ning 2022. aasta eelarve.

Eelarves on arvestatud toetus- ja tasandusfondiga, mis oli avaldatud 16. veebruaril Rahandusministeeriumi kodulehel.

Valla eelarve on kõikide sissetulekute ja väljaminekute loend ning kõikide väljaminekute rahaline summa on eelarve maht.

Kohaliku omavalitsuse üksuse eelarve peab olema vastuvõtmise hetkeks tasakaalus ehk kõikidele eelarves kavandatud väljaminekutele peab olema olemas kate.

Põhitegevuse eelarve sisaldab tavapäraseid tulusid ja kulusid. Tavapärased tulud on maksutulud, tulud kaupade ja teenuste müügist, põhitegevuseks saadud toetused ja muud tulud. Need tulud laekuvad korrapäraselt ja stabiilselt. Põhitegevuse kulud on personalikulud, majandamiskulud (nt vesi, küte, elekter, korrashoiukulud) ja antavad toetused (sotsiaaltoetused, toetused MTÜ-dele jne). Tegemist on igakuiste väljaminekutega. Eelarves on eraldi põhitegevuse kuluna planeeritud reservfond ettenägematute väljaminekute tegemiseks, millest vallavalitsus eraldab vahendeid sihtotstarbeliselt. Põhitegevuse tulude ja kulude vahe on põhitegevuse tulem.

Investeermistegevuse eelarveosas on samuti tulud ja kulud. Tuludesse kuuluvad vara müük, investeerimiseks saadud toetused ning finantstulud (üldjuhul pankadelt saadud intressid). Kulud on investeeringud, nt teede ehitus, hoonete rekonstrueerimine, soetused üle 10 000 euro ja finantskulud ehk laenuintressid. Selle eelarveosa tulude ja kulude vahe on investeermistegevuse tulem.

Kui eelarve tulem on negatiivne (põhitegevuse ja investeermistegevuse tulude summa on väiksem põhitegevuse ja investeermistegevuse kulude summast), tuleb leida sellele kate. Põhiliseks katteallikaks on laenuvahendite kaasamine. Finantseermistegevuse tulude (üldjuhul laen) ja kulude (laenude tagasimaksed) vahe on finantseermistegevuse tulem. Selle võrra muutub valla laenukohustuste maht (plussmärgiga suureneb, miinusmärgiga väheneb).

Üldjuhul ei saa raha pangakontodel aastavahetusega otsa. Seda summat, mis jääb pangakontole nimetatakse likviidseks varaks. Kui eelarves on kulusid rohkem kui tulusid, siis peale laenuvahendite (kasutatakse ainult investeeringute tegemiseks) saab kasutusele võtta ka likviidseid vahendeid. Kui tulusid on aga kuludest rohkem, siis valla likviidsed varad kasvavad.

Eelarve taotluste koostamise ja esitamise tingimused kehtestab vallavalitsus korraldusega. Vallavalitsus arutab septembrikuust novembrikuuni eelarvesse esitatud taotlusi ja püüab leida lahendusi eelarve tasakaalu saavutamiseks. Vallavalitsus esitab hiljemalt üks kuu enne eelseisva eelarve aasta algust eelarve eelnõu koos seletuskirjaga vallavolikogule menetlemiseks.

Vallavolikogus läbib eelarve eelnõu vähemalt kaks lugemist ning vajadusel tehakse eelarve eelnõus parandusi ja täiendusi.

Peale vallaeelarve vastuvõtmist vallavolikogu poolt kinnitab vallavalitsus määrusega eelarve tulude ja kulude täiendava ja detailsema liigenduse majandusliku sisu järgi ehk alaeelarved.

1.3. Majanduslik ülevaade ja prognoosid

Järva vald on üks kolmest omavalitsusest Järva maakonnas asudes maakonna põhjaosas. Praegune Järva vald alustas uue avalik-õigusliku juriidilise isikuna tegevust 21. oktoobril 2017, mil haldusreformi tulemusena ühinesid Järva-Jaani vald, Koigi vald, Kareda vald, Albu vald, Ambla vald, Imavere vald ja Koeru vald.

Järva valda ümbritsevad Väike-Maarja vald ja Tapa vald (Lääne-Viru maakond), Anija vald ja Kose vald (Harju maakond), Jõgeva ja Põltsamaa vald (Jõgeva maakond) ning Türi vald ja Paide linn (Järva maakond).

Järva vallas on 8 kooli, 1 muusikakool ja 7 lasteaeda.

Järva valla pindala on kokku 1 223 ruutkilomeetrit. Järva vallas on 1 alev, 5 alevikku ja 100 küla, kus elas 01.01.2022 seisuga 8 812 elanikku ning 01.01.2023 seisuga 8 868 elanikku. Aastaga on elanike arv suurenenud 56 inimese võrra.

2022. aasta septembrikuu seisuga oli maksumaksjate arv 4 116 inimest. Võrreldes 2021. aasta sama aja seisuga on maksumaksjate arv vähenenud 17 inimese võrra.

Tabel 1 Maksumaksjad 2018 - 2022

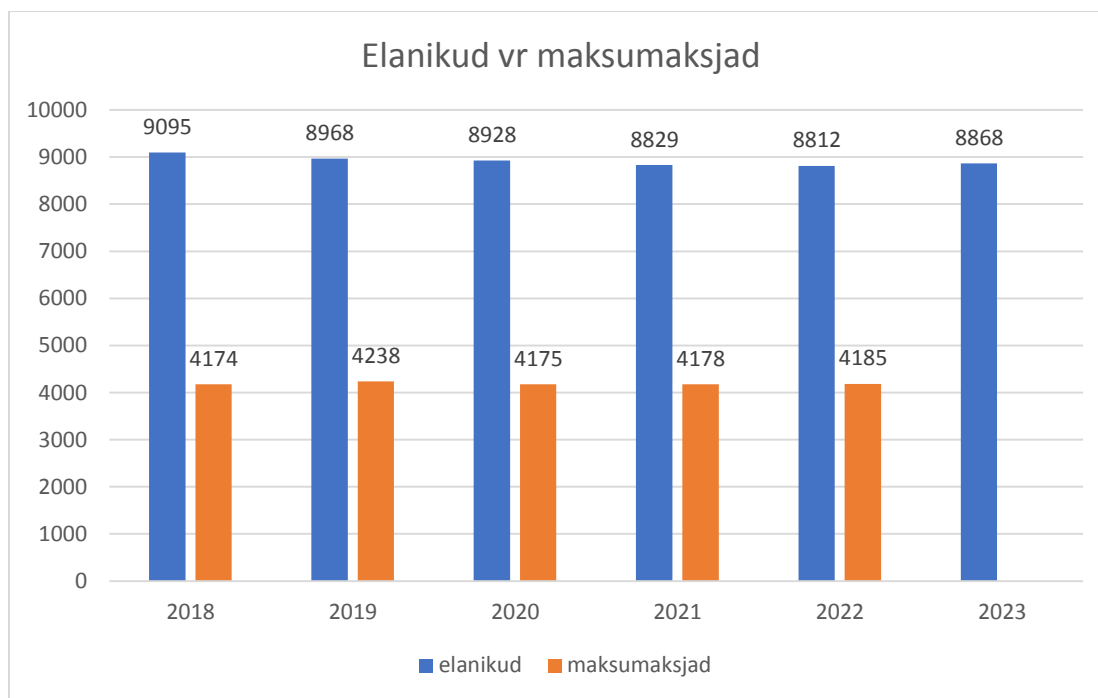
aasta kuu	jaanuar*	veeb-ruar	märts	aprill	mai	juuni	juuli	august	septem-ber	oktoo-ber	novem-ber	detsem-ber
2018	4 049	4 072	4 105	4 132	4 148	4 275	4 164	4 220	4 189	4 171	4 209	4 352
2019	4 824	4 077	4 153	4 146	4 167	4 234	4 191	4 186	4 183	4 173	4 174	4 350
2020	4 810	4 072	4 102	4 052	4 031	4 126	4 062	4 132	4 133	4 148	4 140	4 287
2021	4 851	4 044	4 045	4 052	4 061	4 180	4 153	4 178	4 131	4 089	4 078	4 256
2022	4 939	4 049	4 096	4 078	4 052	4 170	4 108	4 185	4 125	4 102	4 092	4 229

*2018. aastast lisandus tulumaks pangaintressidelt

Tabel 2 Elanikud 01.01.2018 – 01.01.2023

aasta	elanikud	vahe
2018	9 095	-
2019	8 968	-127
2020	8 928	-40
2021	8 829	-99
2022	8 812	-17
2023	8 868	56

Joonis 1 Elanike ja maksumaksjate suhe aasatel 2018 – 2022

Allikas: Järva valla koduleht

Rahandusministeerium

1.4. Eelarve osad

Eelarve osad on vastavuses kohaliku omavalitsuse finantsjuhtimise seaduse (KOFS) sätetega. Eelarve koosneb viiest osast:

- põhitegevuse tulud;
- põhitegevuse kulud;
- investeerimistegevus;
- finantseerimistegevus;
- likviidsete varade muutus.

Eelarve osad kajastatakse klassifikaatori järgi. Iga tulu- ja kululiigil on oma tähis. Tähistuse aluseks on riigi poolt kasutusel olev klassifikaator. Klassifikaatori järgi algab numeratsioon kahekohalise numbriga. Iga tulu, kulu liik liigub detailsema jaotuse suunas ja vastavalt sellele lisandub ka numbreid tähistuses.

Eelarve täitmises on kasutusel lisaks veel dimensioone, mida ei eelarvestata kõige madalamale tasemele, kuid seda jälgitakse täitmises ning nende üle peab arvestust ametiasutuse finantsosakond.

2. PÕHITEGEVUSE TULUD

2.1. Põhitegevuse tulude liigendus

Eelarve põhitegevuse tulud jagunevad klassifikaatori järgi vastavalt tulu liigi alajaotusele ja detailsusele. Tegevustulud klassifitseeritakse tähisega 3:

3- Tegevustulud

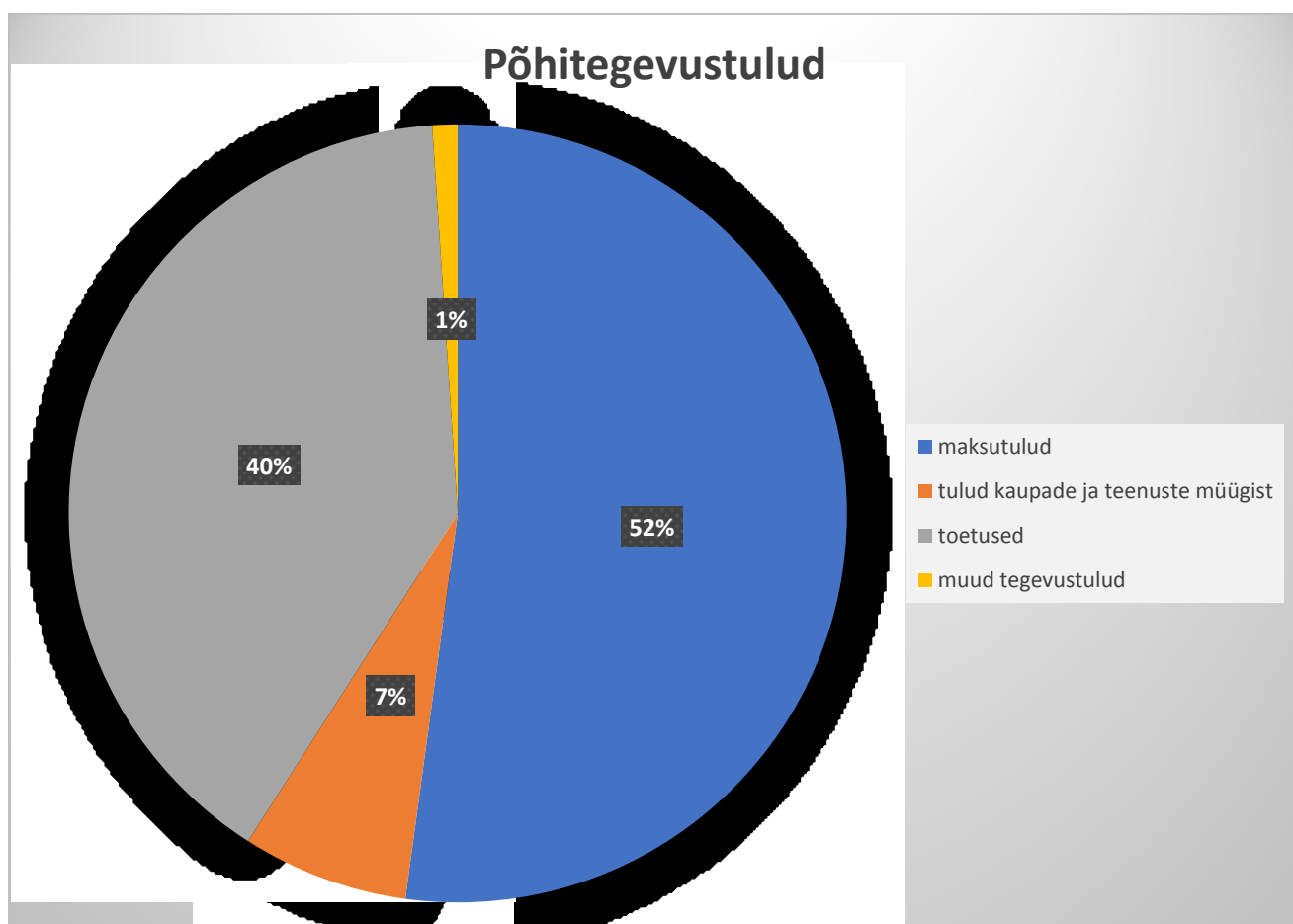
30 – maksutulud

3000 – füüsilise isiku tulumaks

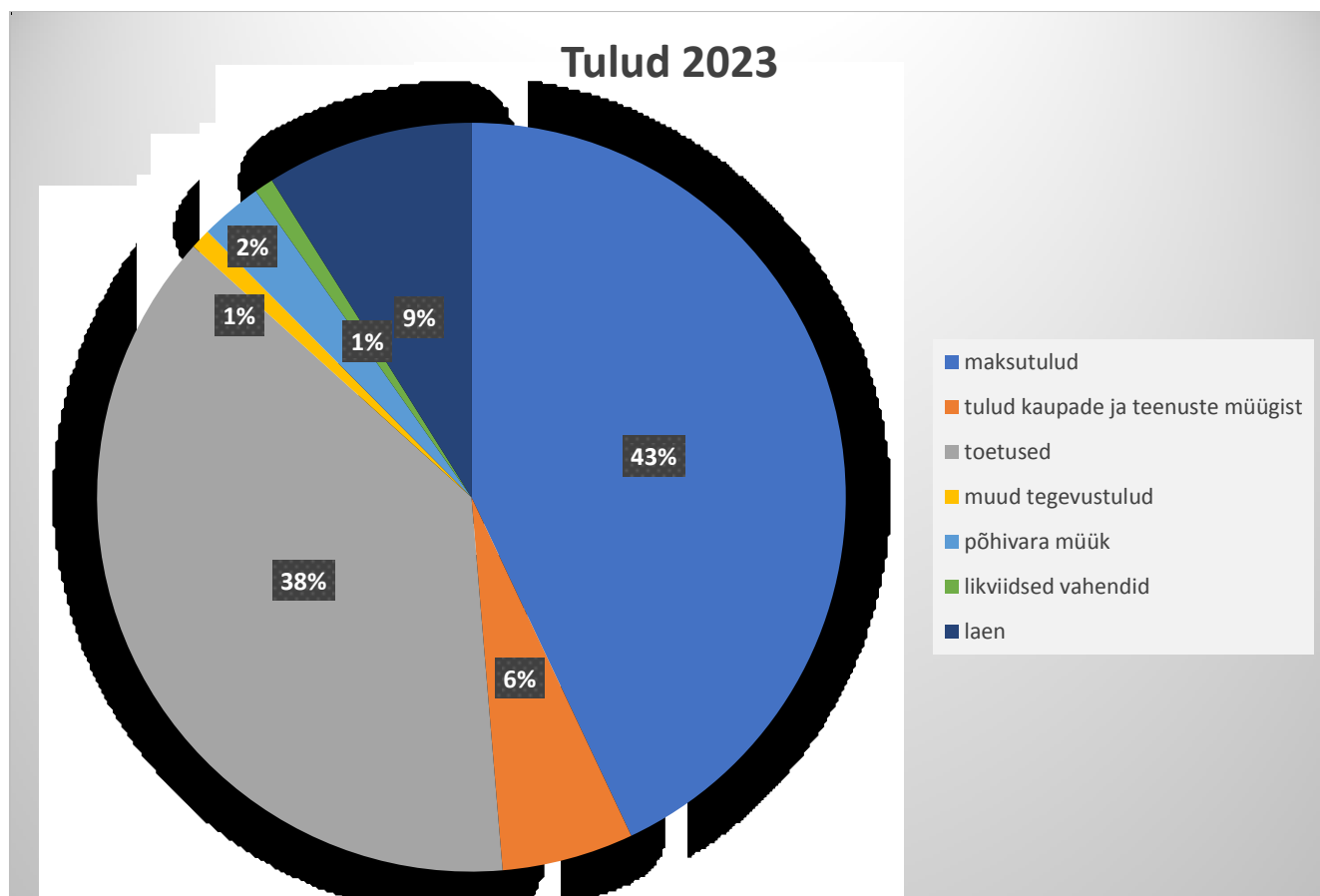
3030 – maamaks jne.

Kohaliku omavalitsuse üksuse eelarve on iseseisev ehk kohalik omavalitsus otsustab ise eelarve koostamise üle. Peamisteks eelarve tuludeks on Järva vallas füüsilise isiku tulumaks ja toetused riigieelarvest.

Joonis 2 Põhitegevustulude jaotus 2023. aastal

Joonis 3 Tulude jaotus 2023. aastal

2.2. Maksutulud

Maks on seadusega või seaduse alusel valla- või linnavolikogu määrusega riigi- või kohaliku omavalitsuse avalik-õiguslike ülesannete täitmiseks või selleks vajaliku tulu saamiseks maksumaksjale pandud ühekordne või perioodiline rahaline kohustus, mis kuulub täitmisele seaduse või määrusega ettenähtud korras, suuruses ja tähtaegadel ning mille puhul puudub otsene vastutasu maksumaksja jaoks.

Maksud jagunevad riiklikeks ja kohalikeks maksudeks, kuid eelarve struktuuris eraldi vastavat liigendust ei kasutata. Riiklikud maksud on füüsilise isiku tulumaks (edaspidi FIT) ja maamaks. Maksude laekumist reguleerib maksukorralduse seadus.

Kohalikud maksud vastavalt kohalike maksude seadusele on:

- reklaamimaks;
- teede ja tänavate sulgemise maks;
- mootorsõidukimaks;
- loomapidamismaks;
- lõbustusmaks;
- parkimistasu.

2.2.1. Üksikisiku tulumaks (FIT)

FIT laekumist reguleerivad tulumaksuseadus ja FIT kohalikele omavalitsustele eraldamise kord. FIT laekumist mõjutab vallas maksumaksjate arv, brutosissetulek ja riigi poolt igal aastal omavalitsustele kehtestatav tulumaksu laekumise määr.

Valla maksumaksja on kodanik, kes on registreeritud valla elanike registrisse. Maksumaksja elukohana kalendriaastal käsitletakse maksuhalduri (Maksu- ja Tolliameti) peetavasse maksukohuslase registrisse sama kalendriaasta 1. jaanuari seisuga kantud elukohta.

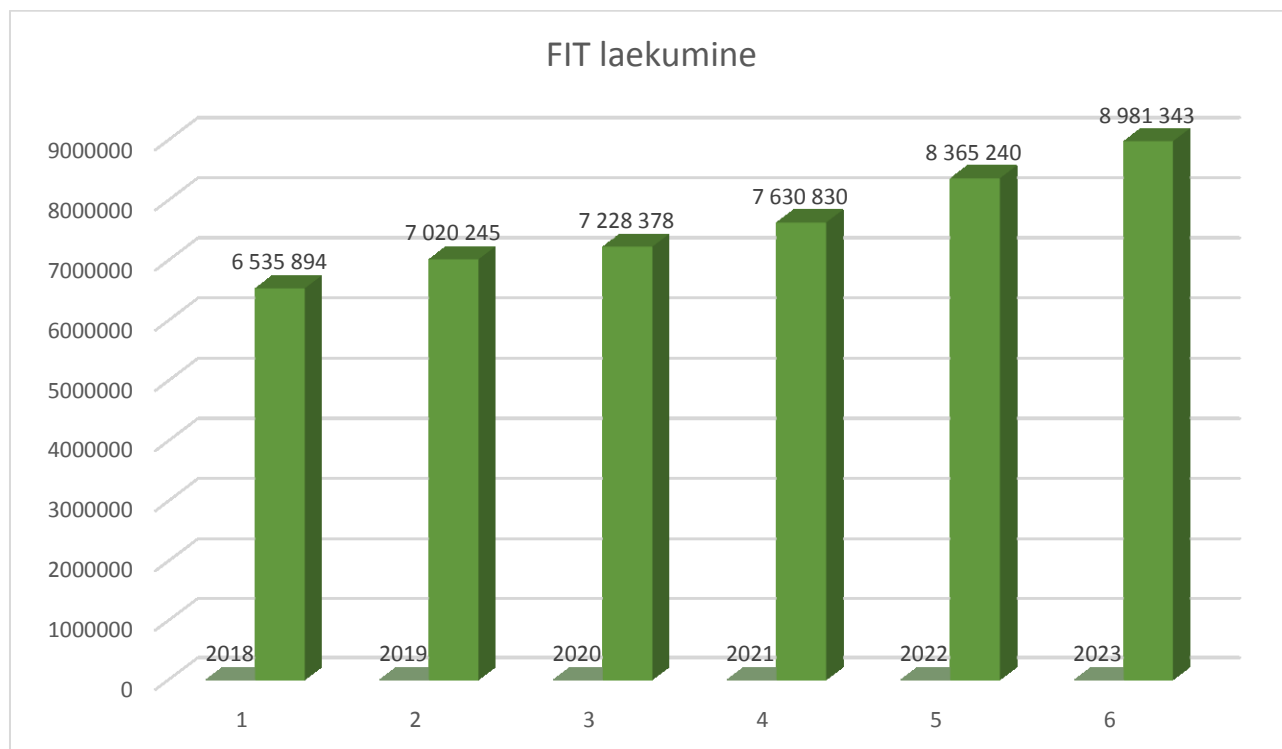
Residendist füüsilise isiku maksustatavast tulust laekub kohalikule omavalitsusele 2023. aastal 11,96% (sama oli 2022., 2021. ja 2020. aastatel, 2019. aastal oli see protsent 11,93).

Tabel 3 FIT laekumine aastatel 2018 – 2022 ja 2023 prognoos

aasta	laekumine	%
2018	6 535 894	-
2019	7 020 245	7,41
2020	7 228 378	2,96
2021	7 630 830	5,57
2022	8 365 240	9,62
2023	8 981 343	7,36

2023* on planeeritud summa

Joonis 4 FIT laekumine aastatel 2018 – 2022, prognoos 2023

2.2.2. Maamaks

Maamaks on riiklik maks, mille maksuhaldur on Maksu- ja Tolliamet. Maamaks arvutatakse kohalikust omavalitsusest saadavate andmete põhjal ning laekunud maamaks kantakse maa asukoha kohaliku omavalitsuse üksusele üle vähemalt üks kord kuus.

Maamaksu maksab maa omanik või pärimisregistri andmete kohane kinnisasja pärija. Maa koormamisel hoonestusõiguse või kasutusvaldusega maksab maamaksu hoonestaja või kasutusvaldaja. Jätkuvalt riigi omandis oleva maa eest maksab maamaksu riik. Munitsipaalomandis oleva maa eest maamaksu ei maksta.

Maamaks arvutatakse maa maksustamishinna ja kohaliku omavalitsuse määratava maamaksumäära alusel. Maa hindamise seaduse § 12¹ lõige 1 sätestab, et maa maksustamishinna arvutamisel rakendatakse 2001. aasta maa korralise hindamise tulemusi kuni 2023. aasta 31. detsembrini ning sama paragrahvi lõike 3 kohaselt arvutab maa maksustamishinna kohalik omavalitsus 2021. aasta 31. detsembrini kehtinud alustel ja korras, see on Vabariigi Valitsuse 22. mai 2001. a määruse nr 179 "Maa maksustamishinna arvutamise kord" alusel keskkonnaministri 30. novembri 2001. a määruse nr 50 "Maa korralise hindamise tulemuste kehtestamine" põhjal.

1. jaanuarist 2019 jõustunud [maakatastriseaduse](#) paragrahvi 13¹ lisati katastri kaartide koosseisu katastri kõlvikukaart, mis koostatakse Eesti topograafia andmekogu (ETAK) andmete alusel. Kõlvikukaardile kantakse haritava maa, loodusliku rohumaa, metsamaa, õuemaa ja muu maa kõlvikud. Kõlvikuline koosseis on maksustamishinna aluseks ainult maatulundusmaa sihtotstarbega katastriüksustel. Kõlvikukaardi andmete alusel arvutatakse vähemalt üks kord aastas katastriüksuse kõlvikute pindalad. See tagab kõlvikute ajakohase seisu katastriüksuse andmetes ja sellest tulenevalt ka ajakohased andmed maa maksustamiseks. Selleks tuleb kinnitada maa maksustamishinna aktid. Järva valla haldusterritooriumil paiknevate uuenenud andmetega maksustatavate maaüksuste maksustamishinna aktid nr 36612-55170 on kinnitatud 24.01.2023 otsusega nr 5-4/2023/482-1.

Järva Vallavolikogu kehtestas 21.12.2017 määrusega nr 5 „Maamaksumäära kehtestamine“ (jõustus 1. jaanuarist 2018) Järva valla haldusterritooriumil maamaksumäärad järgmiselt:

- põllumajandussaaduste tootmiseks kasutusel oleva haritava maa ja loodusliku rohumaa maamaksumäär on 2,0 protsenti maa maksustamishinnast aastas;
- metsamaa, hoonetega õuemaa ja muu maa maamaksumääraks on 2,5 protsenti maa maksustamishinnast aastas.

Järva valla 2023. aasta maamaksu summaks on arvutatud 621 852 eurot (eelarves on arvestatud 623 308 eurot). Maa omanikest Järva valla elanike nn kodualuse maa soodustuste summa on 27 250 eurot.

Täiendavaid maamaksuvabastusi või -soodustusi Järva vallas kehtestatud ei ole.

Maa-amet viis 2022. aastal läbi maa korralise hindamise, mille tulemusel maa väärtus muutus. Hindamise tulemused 2023. aastal maamaksu veel ei mõjuta. Maa korralise hindamise tulemused võetakse kasutusele alates 1. jaanuarist 2024. Uued maamaksumäärad kehtestavad kohalikud omavalitsused hiljemalt 2023. aasta 1. juuliks ning esitavad need Maksu- ja Tolliametile hiljemalt 2023. aasta 1. septembriks. Maamaksule avalduva maa

ümberhindamise mõju leevendamiseks on vähendatud maksumäärasid, mis praegu on vahemikus 0,1–2,5%, kuid alates 2024. aastast vahemikus 0,1–1,0%. Lisaks on maamaksu järsu tõusu vältimiseks kehtestatud nn kaitsemehhanism – 10-protsendiline (või 5-eurone) piirmäär. See tähendab, et maamaks ei suurene eelmise aastaga võrreldes rohkem kui 10% aastas, kuni jõuab maa maksustamishinnast ja maamaksumäärast lähtuva maamaksusummani.

Tabel 4. Maamaksu laekumine aastatel 2018 – 2022, 2023 prognoos

aasta	summa	%
2018	603 207,00	
2019	626 847,00	3,92
2020	614 277,00	-2,01
2021	620 161,00	0,96
2022	617 002,50	-0,51
2023*	623 308,00	1,02

*prognoos

2.2.3. Reklaamimaks

Järva vallas on kehtestatud reklaamimaks vastavalt Järva Vallavolikogu 21.03.2021 määrusele nr 5 (<https://www.riigiteataja.ee/akt/401042021001>).

Reklaamimaksu maksja on reklaami avalikustaja, st füüsiline või juriidiline isik, kes reklaami avalikult esitab, edastab, näitab või levitab ning maksumäär on 10 eurot ühe ruutmeetri reklaami pinna eest ühes kuus.

Maksukohustus tekib reklaami avalikustamise kuul ja lõpeb reklaami mahavõtmise kuul. Reklaamimaks tasutakse reklaami avalikustamisele järgneva kuu 1. kuupäevaks ja seejärel kord kvartalis, kvartalile järgneva kuu 1. kuupäevaks või maksumaksja soovil ettemaksuna kogu reklaami paigaldamise aja eest, kuid mitte pikemaks perioodiks kui üks aasta. Reklaamimaksu maksuhaldur on Järva valla ametiasutus finantsosakonna kaudu.

2.3. Kaupade ja teenuste müük

Järva valla 2023. aasta asutuste omatulu kavandatakse 1 272 389 eurot.

Siin kajastatakse kõikide hallatavate asutuste ning vallavalitsuse kui ametiasutuse nn omatulud – riigilõiv, tulud alusharidusteenuse, üldharidusteenuse ja huvikooliteenuse eest teistelt omavalitsustelt, huvikooliteenuse (muusikakool) lastevanemate tasu, lasteaedade toiduraha ja osalustasu summad, mida tasuvad lapsevanemad ning hallatavate asutuste töötajate toitlustamine. Siin kajastuvad valla üüritulud (nii munitsipaal- kui ka sotsiaalkorterid), hooldekodu kohatasud, tulud kultuuri, spordi- ja kunstialasest tegevusest ning sotsiaalvaldkonna tulud.

Detailne omatulude jaotus on ära toodud seletuskirja lõpus (lisa 9.1 – asutuste omatulud).

2.3.1. Riigilõiv

Riigilõiv on riigilõivu seadusega kehtestatud määras tasumisele kuuluv summa juriidiliste toimingute tegemise, avalduste läbivaatamise ja dokumentide väljastamise eest.

Riigilõivu võtja on riigi- või kohaliku omavalitsuse üksuse asutus või valla- või linnasekretär, kes seaduse kohaselt on kohustatud toimingute tegema.

Kohaliku omavalitsuse üksuse asutuse ja valla- või linnasekretäri toimingute eest tasutav riigilõiv laekub valla- või linnaeelarvesse.

Vallaeelarvesse laekub riigilõiv ehitusseadustiku alusel ning ühistranspordiseaduse alusel tehtavate toimingute ning vallasekretäri tõestamistoimingute eest (riigilõivu seaduse peatükk 16). (<https://www.riigiteataja.ee/akt/131122019008>).

Eelarvesse planeeritud 2023. aastaks 11 500 eurot.

2.3.2. Tulud haridusalasest tegevusest

Haridusasutuste majandustegevusest prognoositakse valla eelarvesse 2023. aastal 482 851 eurot.

Tabel 5 Haridusasutuste omatulu

Haridusasutused	eelarve 2023
Albu Põhikool (Albu lasteaed)	9 900
Albu Põhikool (Ahula lasteaed)	11 000
Ambla Aravete Kool (Aravete lasteaed)	24 710
Imavere Kool (Imavere lasteaed)	25 750
Järva-Jaani Lasteaed	43 611
Koeru Lasteaed	68 000
Ambla Aravete Kool (Ambla LA)	10 425
Peetri Kool (lasteaed)	18 763
Koigi Kool (Koigi lasteaed)	15 525
Ambla Aravete Kool	2 730
Peetri Kool	2 137
Koigi Kool	3 000
Albu Põhikool	0
Imavere Põhikool	2 400
Aravete Keskkool	3 400
Järva-Jaani Gümnaasium	2 000
Koeru KK	10 500
Koeru Muusikakool	12 000
Järva Vallavalitsus	217 000
KOKKU	482 851

Tasu koolitusteenuse osutamise eest

Tasu koolitusteenuse osutamisest laekub teistelt omavalitsustelt, kelle lapsed õpivad Järva valla üldhariduskoolides või käivad Järva valla koolieelsetes lasteasutustes. Vabariigi Valitsuse 14.12.2022 määruse nr 126 kohaselt on õppekoha tegevuskulu piirmäär ühe kuu kohta aastaks 2023 (<https://www.riigiteataja.ee/akt/116122022032>) 99 eurot (2022. aastal oli

96 eurot, 2021. aastal oli see 94, 2020. aastal oli see 92, 2019. aastal oli see 91, 2018. aastal oli see 89 eurot). Laste arvud võetakse igakuiselt 10. kuupäeva seisuga ning esitatakse teistele omavalitsustele arved.

Järva vallas õppis 10. 11. 2022 seisuga 88 teiste valdade õpilast ning meie lasteaedades käib 18 last teistest omavalitsustest.

Tabel 6 Teiste omavalitsuste lapsed meie koolides ja lasteaedades

jrk.nr.	Asutus	lasteaed	põhikool	gümnaasium	sh mitte-statsionaar
1.	Albu Põhikool	2	5	0	0
2.	Ambla-Aravete Kool	4	4	0	0
3.	Aravete Keskkool	0	10	1	0
4.	Imavere Kool	1	9	0	0
5.	Järva-Jaani Gümnaasium	0	10	12	7
6.	Järva-Jaani Lasteaed	5	0	0	0
7.	Koeru Keskkool	0	15	8	0
8.	Koeru Lasteaed	2	0	0	0
9.	Koigi Kool	0	11	0	0
10.	Peetri Kool	4	3	0	0
	KOKKU	18	67	21	7

Tabel 7 Lapsed teistest omavalitsustest

jrk nr	maakond	omavalitsus	sh lasteaed	põhikool	güm-naasium
1.	Harju		4	12	1
		Anija	1	2	0
		Kose	1	1	0
		Kuusalu	1	0	0
		Saue	0	1	0
		Tallinn	1	8	1
2.	Hiiu	Hiiu	0	1	0
3.	Ida-Virumaa		0	2	0
		Kohtla-Järve linn	0	1	0
		Narva linn	0	1	0
4.	Jõgeva	Põltsamaa	0	4	0
5.	Järva		5	26	4
		Paide linn	3	22	4
		Türi	2	4	0
6.	Lääne-Virumaa		6	18	14
		Rakvere linn	0	1	0
		Tapa	6	13	9
		Väike-Maarja	0	4	5
7.	Põlva	Kanepi	0	1	0

8.	Rapla	Rapla	1		
9.	Tartu		2	1	2
		Elva	1	0	0
		Kambja	0	0	1
		Kastre	1	1	0
		Tartu linn	0	0	1
10.	Viljandi	Põhja-Sakala	0	2	0
	KOKKU		18	67	21

Võrdluses 2021. aasta 10. novembri seisuga on laste arv lasteaedades vähenenud 10 lapse võrra, põhikoolides suurenenud 3 õpilase võrra ning gümnaasiumi osas vähenenud 1 õpilase võrra.

Osalemine muusikakooli kulude katmisel

Õpilaste üldarvu mõjutab oluliselt eelkooli õpilaste arv.

Vastavalt Järva Vallavalitsuse 07.12.2022 korraldusele nr 638 on Koeru Muusikakooli tegevuskulu arvestuslikuks maksumuseks ühe õpilase kohta 2023. eelarveaastal 384 eurot ühes kuus.

Koolil on õigus lapsevanem õppetaskust vabastada, kui Järva valla (keda lepingu sõlmimisel esindab kool) ja Eesti Kultuurkapitali vahel sõlmitud sihtfinantseerimise lepingu alusel ja lepingus sätestatud tingimustel on Järva valla eelarvesse eraldatud andekate õpilaste toetuseks raha ning seda raha võib kasutada õppekulu osaliseks katmiseks. Kool esitab igas kvartalis kultuurkapitalile projekti, millega taotleb andekate õpilaste osaliseks õppetaskust vabastamiseks rahalisi vahendeid. Siiani on olnud maksimaalseks summaks, mida taotleda saab, 160 eurot ühe koolikuu kohta.

Arvestatud osalemistasusid 12 000 eurot.

Osalemine lasteaedade tegevuskulude katmisel

Koolieelse lasteasutuse seaduse § 27 lõike 6 alusel osalevad lasteasutuse valla- või linnaeelarvest kaetavate majanduskulu, personalikulu ja õppevahendite kulu katmises täies ulatuses teised vallad ja linnad proportsionaalselt nende haldusterritooriumil elavate selles lasteasutuses käivate laste arvuga.

Vallavalitsus kinnitab igaks eelarveaastaks lasteasutuse majandamiskulu, personalikulu ning õppevahendite kulu arvestusliku maksumuse ühe lapse kohta.

Järva valla koolieelsete lasteasutuste tegevuskulu maksumus on kehtestatud 2023. aastaks Järva Vallavalitsuse 07. 12. 2022 korraldusega nr 638 järgmiselt: Albu Põhikooli lasteaia tegevuskoht Albus 472 eurot, Albu Põhikooli lasteaia tegevuskoht Ahulas 361 eurot, Ambla-Aravete Kooli lasteaia tegevuskoht Aravetel 695 eurot, Ambla-Aravete Kooli lasteaia tegevuskoht Amblas 449 eurot, Järva-Jaani Lasteaed Jaanilill 401 eurot, Koeru Lasteaed Päikeseratas 434 eurot, Peetri Kooli lasteaed 551 eurot, Koigi Kooli lasteaed 336 eurot ja Imavere Kooli lasteaed 553 eurot.

Koolieelsete lasteasutuste osalustasu

Lasteasutuste rahastamine toimub riigieelarvest ja valla- või linnaeelarvest, vanemate kaetavast osast ja annetustest.

Lasteasutuste majandamiskulu, personalikulu ning õppevahendite kulu kaetakse valla- või linnaeelarve vahenditest ning valla- või linnavolikogu otsusel osaliselt vanemate poolt. Vanemate kaetav osa ühe lapse kohta ei või ületada 20% Vabariigi Valitsuse kehtestatud palga alammäärast (koolieelse lasteasutuse seaduse § 27 lõige 3) <https://www.riigiteataja.ee/akt/122012018006>.

Sellest tulenevalt võiks osalustasu 2023. aastal olla 145 eurot.

Vastavalt Järva Vallavolikogu 20.12.2018 määrusele nr 47 on osalustasu määr Järva valla koolieelsete lasteasutuste lapsevanemale 25 eurot alates 1. jaanuarist 2021.

Vastavalt volikogu kehtestatud määradele on arvestatud välja lasteaeades osalustasud. Arvestatud on sellega, et kui perest käib lasteaias rohkem lapsi, siis on ühe lapse eest osalustasu 100%, teise lapse eest 50% ja kolmanda ning järgnevate eest osalustasu ei maksta. Kui laps kasutab lasteaias osaajalist kohta, on osalustasu 1.50 eurot päevas.

Tabel 8 Osalustasu arvestus Järva valla haridusasutustes

jrk nr.	Asutus	2023 eelarve	2022 eelarve	2022 täitmine
1.	Albu Põhikool (Albu lasteaed)	6 900,00	6 800,00	6 890,86
2.	Albu Põhikool (Ahula lasteaed)	7 700,00	7 130,00	7 245,06
3.	Ambla-Aravete Kool (Aravete lasteaed)	10 850,00	16 000,00	10 892,19
4.	Imavere Kool (Imavere lasteaed)	12 000,00	10 500,00	10 577,47
5.	Järva-Jaani Lasteaed	20 576,00	21 700,00	22 082,41
6.	Koeru Lasteaed	31 000,00	30 000,00	30 457,98
7.	Ambla-Aravete Kool (Ambla lasteaed)	4 125,00	3 800,00	4 022,37
8.	Peetri Kool (Peetri lasteaed)	10 313,00	8 568,00	8 586,21
9.	Koigi Kool (Koigi lasteaed)	7 425,00	7 600,00	7 903,76
	KOKKU	110 889,00	112 098,00	108 658,31

Tasu toitlustamiskuluks

Tasu arvestatakse lastevanematelt, kelle lapsed käivad Järva valla eelkooliealistes lasteasutustes ning lastevanematelt, kelle lapsed õpivad üldhariduskoolis ning osalevad pikapäevarühma töös. Samuti arvestatakse tasu toitlustamiskuluks valla töötajatelt, kes lasteaias/koolis lõunat söövad. Koolieelse lasteasutuse seaduse § 27 lõike 2 alusel katab lapse toidukulu lasteasutuses vanem. Lapse toidukulu päevamaksumuse otsustab hoolekogu ja kinnitab juhataja. Toitlustamistasu laekumine lasteasutuste lõikes on toodud järgnevas tabelis:

Tabel 9 Toiduraha arvestus

jrk nr.	Asutus	2023 eelarve	2022 eelarve	2022 täitmine
1.	Albu Põhikool (Albu lasteaed)	3 000,00	3 400,00	3 560,20
2.	Albu Põhikool (Ahula lasteaed)	3 300,00	3 360,00	3 647,10
3.	Ambla-Aravete Kool (Aravete lasteaed)	13 860,00	14 000,00	11 391,92
4.	Imavere Kool (Imavere lasteaed)	13 750,00	10 000,00	9 089,46

5.	Järva-Jaani Lasteaed	23 035,00	21 650,00	21 287,68
6.	Koeru Lasteaed	37 000,00	28 500,00	29 039,71
7.	Ambla-Aravete Kool (Ambla lasteaed)	6 300,00	0,00	0,00
8.	Peetri Kool (Peetri lasteaed)	8 450,00	8 893,00	8 917,05
9.	Koigi Kool (Koigi lasteaed)	8 100,00	5 000,00	4 875,85
10.	Ambla-Aravete Kool (Ambla)	2 730,00	3 850,00	4 454,69
11.	Peetri Kool	2 137,00	1 650,00	1 635,70
12.	Imavere Kool	2 400,00	3 000,00	3 000,45
13.	Aravete Keskkool	1 800,00	3 200,00	3 553,00
14.	Järva-Jaani Gümnaasium	2 000,00	2 800,00	2 934,55
	KOKKU	127 862,00	109 303,00	107 387,36

2.3.3. Tulud kultuuri- ja kunstialasest tegevusest

2023. aasta eelarvesse planeeritakse kultuuri- ja kunstialasest tegevusest 37 790 eurot. Vastavalt Järva Vallavolikogu 22. 12.2022 otsusele nr 86 on alates 01.01.2023 liidetud Peetri Rahvamaja Järva-Jaani Kultuurimajaga. Et andmed oleks võrreldavad, siis on 2022. aasta Peetri Rahvamaja eelarve ja täitmine liidetud Järva-Jaani Kultuurimaja eelarvele ja täitmisele.

Tabel 10 Tulud kultuuriasutustes

Jrk nr	Asutus	2023 eelarve	2022 eelarve	2022 täitmine
1.	Järva Vallavalitsus	9 000,00	15 362,00	16 123,19
2.	Järva Valla Raamatukogu	0,00	1 800,00	2 050,00
3.	Põhja-Järva Kultuurikeskus	8 000,00	5 300,00	4 039,00
4.	Imavere Rahvamaja	3 640,00	2 100,00	1 882,50
5.	Järva-Jaani Kultuurimaja	12 150,00	8 623,00	9 234,05
6.	Koeru Kultuurimaja	5 000,00	4 700,00	4 915,08
7.	Koigi Mõis	0,00	0,00	320,00
	KOKKU	37 790,00	37 885,00	38 563,82

Erinevused aastaga 2022 – Järva Vallavalitsuse all on Järvamaa laulu- ja tantsupeoga seotud tulud, Järva Valla Raamatukogul oli Peetri hoones postipunkt, mida 2023. aastal enam ei ole. Kõikide kultuuriasutuste omatulude plaane on suurendatud.

2.3.4. Tulud spordi- ja puhkealasest tegevusest

2023. aasta eelarvesse planeeritakse spordi- ja puhkealasest tegevusest 4 750 eurot ning tulu teenijaks on Järva Valla spordikeskus.

Tabel 11 Spordi- ja puhkealase tegevuse tulud

Asutus	2023 eelarve	2022 eelarve	2022 täitmine
Järva Valla Spordikeskus	0,00	1 840,00	2 840,00
Järva Valla Spordikeskus - Aravete võimla	600,00	1 100,00	1 488,54

Järva Valla Spordikeskus - Imavere võimla	1 400,00	1 165,00	268,50
Järva Valla Spordikeskus - Koeru võimla	2 100,00	2 740,00	2 821,09
Järva Valla Spordikeskus - Koigi võimla	350,00	430,00	357,00
Järva Valla Spordikeskus - Järva-Jaani võimla	300,00	300,00	384,50
Noorte töö- ja puhkelaager	0,00	827,00	827,10
	4 750,00	8 402,00	8 986,73

2.3.5. Tulud sotsiaalalasest tegevusest

Tulu suuruseks planeeritakse Järva valla 2023. aasta eelarves 410 303 eurot.

Tabel 12 Sotsiaalvaldkonna tulud

jrk nr.	Asutus	2023 eelarve	2022 eelarve	2022 täitmine
1.	Peetri Rahvamaja	0,00	345,00	545,00
2.	Järva Vallavalitsus	212 143,00	211 622,00	297 152,29
3.	Ahula Sotsiaalkeskus	33 600,00	23 582,00	22 949,99
4.	Imavere Päevakeskus	6 160,00	4 900,00	3 611,64
5.	Koeru Perekodu	158 400,00	233 700,00	206 274,82
	KOKKU	410 303,00	474 149,00	530 533,74

2.3.6. Elamu- ja kommunaaltegevuse tulud

Elamu- ja kommunaaltegevusest laekuva tulu suuruseks prognoositakse Järva valla 2023. aasta eelarves 100 550 eurot.

Tabel 13 Elamu- ja kommunaaltegevuse tulud

jrk nr.	Asutus	2023 eelarve	2022 eelarve	2022 täitmine
1.	Järva Vallavalitsus	92 550,00	130 000,00	76 547,36
2.	Albu Põhikool	8 000,00	7 500,00	18 041,06
3.	Koigi Kool	0,00	1 700,00	2 360,38
	KOKKU	100 550,00	139 200,00	96 948,80

2.3.7. Laekumised põllumajandusasutuste majandustegevusest

Eelarvesse on planeeritud ametiasutuse tuluna 9 000 eurot.

2.3.8. Üür ja rent

Eelarvesse on planeeritud mitteeluruumide kasutamise eest üüritulu 2023. aastal 196 645 eurot.

Tabel 14 Üüritulud

jrk nr.	Asutus	2023 eelarve	2022 eelarve	2022 täitmine
1.	Järva Vallavalitsus	186 650,00	117 695,00	206 706,08

2.	Järva Valla Spordikeskus	0,00	700,00	2 396,00
3.	Järva Valla Raamatukogu	7 000,00	8 739,00	10 991,31
4.	Imavere Rahvamaja	1 360,00	2 150,00	1 687,11
5.	Järva-Jaani Kultuurimaja	0,00	530,00	543,73
6.	Koeru Kultuurimaja	1 000,00	1 490,00	1 470,00
7.	Koigi Kool	0,00	1 700,00	532,30
8.	Imavere Põhikool (lasteaed)	235,00	85,00	150,43
9.	Imavere Põhikool	0,00	100,00	100,00
10.	Järva-Jaani Gümnaasium	0,00	540,00	0,00
11.	Koeru Keskkool	400,00	1 400,00	1 670,00
12.	Põhja Kultuurikeskus	0,00	1 650,00	3 286,41
13.	Imavere Päevakeskus	0,00	0,00	2,36
	KOKKU	196 645,00	136 779,00	229 535,73

2.4. Saadud tegevustoetused

2.4.1. Kohaliku omavalitsuse toetusfond

Riigieelarve seadusega eraldatakse kohalikele omavalitsusele toetust hariduskuludeks, toimetulekutoetuse maksmiseks, koolilõuna kulu osaliseks katmiseks, sotsiaaltoetuste ja –teenuste osutamise toetuseks, omavalitsuste tulubaasi stabiliseerimiseks ja muudeks toetusteks.

Toetusfondi ühtne eesmärk on tagada kohalikele omavalitsustele piisavad vahendid kohaliku elu üle iseseisvalt seaduste alusel otsustamiseks. Toetusfondi vahendid on määratud konkreetseks otstarbeks. Igal aastal jaotatakse neid vahendeid Vabariigi Valitsuse määrusega „Riigieelarve seaduses kohaliku omavalitsuse üksusele määratud toetusfondi vahendite jaotamise ja kasutamise tingimused ja kord“ (<https://www.riigiteataja.ee/akt/123122019013>).

Eelarve II lugemiseks ei olnud täpsed summad kõikidele valdkondadele veel kinnitatud, sellepärast on hetkel eelarves 16. veebruaril Rahandusministeeriumi kodulehel olnud numbrid, mida korrigeeritakse 1. lisaeelarvega.

Toetus üldhariduskoolide pidamiseks antakse õpetajate, direktorite ja õppealajuhatajate tööjõukuludeks ja nende täiendkoolituseks, õppekirjanduseks, koolilõunaks ning tõhustatud ja eritoe ning tegevuskuludeks. Toetusfondist hariduskuludeks määratud vahendite jaotamise rahastamismudeli peamine põhimõte seisneb kulupõhiselt minimaalselt vajalike moodustatavate klassidega seotud õpetamiskulude finantseerimise tagamises. Eraldatud summa on 4 220 862 eurot.

Koolieelsete lasteasutuste õpetajate personalikulude toetust antakse alates 1.09.2017 eesmärgiga motiveerida kohalike omavalitsuste üksusi suurendama õpetajate palka. Toetust antakse juhul, kui omavalitsuse lasteaiaõpetaja töötasu alammäär on alates 2019. aasta 1. jaanuarist vähemalt 90% ning magistrikraadiga lasteaiaõpetajal vähemalt 100% üldhariduskooli õpetaja töötasu alammäärast. Eelarves on arvestatud 158 344 eurot (eraldatud summa on 159 578) eurot.

Alates septembrist 2017 rahastatakse 7-19-aastastele noortele suunatud huvitegevuse ja huvihariduse noorteprogrammi. Toetuse eesmärk on teha regionaalselt paremini kättesaadavaks ning pakkuda mitmekesisemaid võimalusi vähemalt kolmes valdkonnas: kultuur, sport ning loodus- ja täppisteadused ja tehnoloogia. Eelarves on arvestatud 142 116 eurot (eraldatud summa on 153 631) eurot.

2023. aastal jätkatakse eelmisel aastal üldharidustoetusesse lisandunud munitsipaalkoolide põhikooli õpilaste kultuuriasutuste õppekäikude toetuseks ehk nn „kultuuriranits“ õppekavas ette nähtud kultuuri- ja väärtuspädevuse kujundamiseks vahendite eraldamisega. Neid vahendeid saab kasutada muuseumitundideks ja õppekäikudeks (teatri-, kontserdi-, kino- ja näitusekülastus), mis on seotud kooli õppekavas kehtestatud ainekavaga, st seda ei tohi kasutada üldharivateks klassiekskursioonideks ja õppekava väliseks huvitegevuseks. Muus osas on valik (külastatavate etenduste, näituste, muuseumitundide jm arv, aeg, korraldus) kooli enda teha.

Rahalist jaotust kultuuri alavaldkondade vahel koolile ette ei ole kirjutatud. Kool ja õpetaja on kõige pädevamad ise otsustama, millised õppekäigud konkreetsetel aastal vastava klassi ainekavadega kõige paremini kohanduvad. Koolil oleks soovitatav koostada kolme aasta õppekäikude kava, et tegevus oleks läbimõeldud ja süsteemne, pakuks võrdseid võimalusi sama klassi õpilastele eri aastatel, hõlmaks tervikuna vähemalt ühte kooliastet (kolm aastat) ning selle perioodi jooksul oleksid kõik kultuuri alavaldkonnad kaetud. Eraldatud summa on 13 648 eurot.

Kohalike teede hoiu toetus suurendab kohaliku omavalitsuse üksuse võimekust kohalike teede jooksval hooldamisel, remontimisel ja rekonstrueerimisel. Eelarves on arvestatud 496 972 eurot (eraldatud summa on 502 927) eurot.

Matusetoetust on võimalik kohalikel omavalitsustel maksta saadud toetuse arvelt matuse korraldajale keskmiselt 250 eurot. Eelarves on arvestatud 31 803 eurot (eraldatud summa on 31 587) eurot.

Suure hooldus- ja abivajadusega lapsele abi osutamiseks antava toetuse (endine nimetus sügava ja raske puudega lastele abi osutamise toetus) kohaliku omavalitsuse üksuste vahel jaotamisel lähtutakse sotsiaalhoolekande seaduse § 156 lõikest 3¹. Toetuse jaotamisel võetakse aluseks nende raske ja sügava puudega laste arv, kelle kohta on Sotsiaalkindlustusamet teinud puude raskusastme tuvastamise otsuse hiljemalt eelneva aasta 1. novembriks.

Asendus- ja järelhooldusteenus on kohaliku omavalitsuse üksuse korraldatav sotsiaalteenus, mille eesmärk on pika- või lühiajaliselt lapse heaolu ja õiguste tagamine, lapsele tema põhivajaduste rahuldamiseks peresarnaste elutingimuste võimaldamine, lapsele turvalise ja arenguks soodsa elukeskkonna loomine ning lapse ettevalmistamine võimetekohaseks toimetulekuks täisealisena. Järelhooldusteenuse eesmärk on asendushoolduselt ja eestkostelt lahkuva isiku iseseisva toimetuleku ja õpingute jätkamise toetamine. Eelarves on arvestatud 104 692 eurot (eraldatud summa on 130 845 eurot).

Rahvastikutoimingute kulude hüvitamiseks vallale on eelarves arvestatud 1 460 eurot, eraldatud 651 eurot.

Pikaajalise hoolduse korraldamiseks 2023. aastal antava toetuse kohalike omavalitsuste üksuste vahel jaotamisel lähtutakse sotsiaalhoolekande seaduse § 156 lõikest 3⁷. (Riigieelarves määratakse riigieelarve võimalustest lähtudes kohaliku omavalitsuse üksustele toetus pikaajalist hooldust vajavatele täisealistele isikutele teenuste osutamiseks. Toetus jaotatakse kohaliku omavalitsuse üksuste vahel proportsionaalselt 65–84-aastaste ja vähemalt 85-aastaste elanike arvu alusel. Seejuures üle 85-aastaste elanike arv arvestatakse koefitsiendiga 4,8). (<https://www.riigiteataja.ee/akt/106012023009>). Eraldatud summa on 278 542 eurot.

Kõrgenenud kuludega toimetulemise toetus jaotatakse 2023. aastal kohaliku omavalitsuse üksuste vahel proportsionaalselt nende elektri- ja küttekulude olulise kasvuga. Oluliseks kasvuks loetakse elektri- ja küttekulude kasvu ajavahemikus 2022. aasta jaanuarist kuni

novembrini võrreldes 2021. aasta sama perioodiga, mis ületas 0,5 protsenti nende 2022. aastal laekunud tulumaksu, määratud maamaksu ning tasandusfondist tulude ja kulude tasanduseks saadud vahendite mahtu. Arvesse võetakse kohaliku omavalitsuse üksuse ja temast sõltuvate valitsussektorisse kuuluvate üksuste eelarvest kaetavad elektri- ja küttekulud, välja arvatud kinnisvarainvesteeringute ja üürile antud varade kulud ning soojatootmise, veevarustuse pakkumise, tervishoiu valdkonna ning muu elamu- ja kommunaalmajanduse tegevusala alla kuuluvad kulud. Eelarves selle summaga arvestatud ei ole, eraldatud summa 65 708 eurot.

Eelpool nimetatud vahendid kantakse üle järgmiselt:

- I kvartalis 28%
- II kvartalis 34%
- III kvartalis 18%
- IV kvartalis 20%

Tabel 15 Toetusfond aastatel 2019 - 2023

Toetuse nimetus	2019	2020	2021	2022	2023*
Üldhariduskoolide ülalpidamiseks antav toetus	2 874 877	3 080 979	3 046 141	3 347 628	4 234 510
Koolieelsete lasteasutuste õpetajate tööjõukulude toetus	157 034	157 692	157 438	158 344	158 344
Suure hooldus- ja abivajadusega lapsele abi osutamise toetus (sügava ja raske puudega lastele abi osutamise toetus)	13 667	23 637	23 733	23 751	25 435
Huvihariduse ja -tegevuse toetus	227 010	231 772	178 521	142 116	142 116
Toimetulekutoetuse maksmise hüvitis	50 612	29 587	922	135 122	121 876
Matusetoetus	31 474	31 308	33 477	31 803	31 803
Asendus- ja järelhooldusteenuse toetus	128 859	138 821	112 614	104 692	104 692
Rahvastikutoimingute kulude hüvitis	1 693	1 050	1 179	1 460	1 460
Kohalike teede hoiu toetus	500 939	1 011 429	500 820	496 972	496 972
Tulubaasi stabiliseerimise toetus	0	232 973	116 095	0	0
Pikaajalise hoolduse korraldamise toetus	0	0	0	0	278 542
KOKKU	3 986 165	4 939 248	4 170 940	4 441 888	5 595 750

*Eraldatud vahendid 16. veebruari 2023 seisuga Rahandusministeeriumi kodulehelt.

2.4.2. Kohaliku omavalitsuse tasandusfond

Tasandusfondi on eelarves arvestatud 1 681 500 eurot, kuid eraldatud summa on 1 771 038 eurot.

Tasandusfondi vahendid on ette nähtud kohaliku omavalitsuse üksuste ülesannete võimaluste ühtlustamiseks. Vahendite kasutamise üle otsustavad toetuse saajad.

Tabel 16 Tasandusfond aastatel 2018 - 2023

aasta	tasandusfond	Suurenemine
2018	826 305	-
2019	1 022 193	195 888
2020	1 406 706	384 513
2021	1 505 489	98 783
2022	1 639 189	133 700
2023	1 771 038	131 849

Tasandusfond on eelarves arvestatud 1 681 500 eurot (lisaeelarvega lisatakse juurde 89 538 eurot).

2.5. Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks

Tegevuskulude sihtfinantseerimiseks on eelarves arvestatud 69 626 eurot.

Tabel 17 Sihtotstarbelised eraldised eelarves

tegevusala	planeeritud eelarves	summa	otstarve
01600	Valimised	21 000,00	riigikogu valimiste läbiviimine
06605	Kodud tuleohutuks	8 500,00	projekt koos Päästeametiga
08107	Noorte töö- ja puhkelaager	8 000,00	töötukassa toetus
08201	Järva Valla Raamatukogu	16 000,00	Järvamaa Keskraamatukogult
09212	Imavere Kool	3 266,00	Eesti Olümpiakomitee projekt „Sport koolis“
10121	Järva Vallavalitsus	3 960,00	projekt Rakvere LV-ga
10400	Koeru Perekodu	1 400,00	toetus
10402	Järva Vallavalitsus	7 500,00	projekt "Imelised aastad"
KOKKU		69 626,00	

2.6. Muud tegevustulud

Kokku planeeritud muid tegevustulusid 193 800 eurot.

Keskkonnatasude seaduse § 55¹ alusel on arvestatud eelarvesse 2023. aastaks kaevandamisõiguse tasu 50 000 eurot ning vee erikasutustasu 50 000 eurot.

Järva Vallavalitsus on sõlminud lepingu eriplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamiseks tuuleparkide ja nende toimimiseks vajaliku taristu rajamiseks sobivaima asukoha leidmiseks järgmiste arendajatega:

- Enefit Green AS;
- Vestman Solar OÜ;
- TMV Green OÜ;
- Vindr Baltic OÜ;
- OÜ Utilitas Wind;
- Renewables OÜ.

Kõik kulutused jagatakse võrdselt kuue arendaja vahel. Tulud arvestatud 88 800 eurot.

Muude tulude alla on planeeritud 5 000 eurot vallaelaniku pärijale väljamakstav summa.

3. INVESTEERIMISTEGEVUS

3.1. Investeerimistulud

Investeerimistulusid on eelarves planeeritud 1 750 981,58 eurot, sellest vara müük 600 000 eurot, põhivara soetamiseks saadav sihtfinantseerimine 1 150 082 eurot ning finantstulud 899,58 eurot.

Tabel 18 Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine

06300	Hajaasustuse programm	65 000
01112	Koeru Teeninduskeskus	191 215
08102	Järva Valla Spordikeskus	47 360
08202	Päinurme Rahvamaja	201 421
09110	Aravete lasteaed	390 206
09110	Peetri lasteaed	254 880
	KOKKU	1 150 082

3.2. Investeerimiskulud

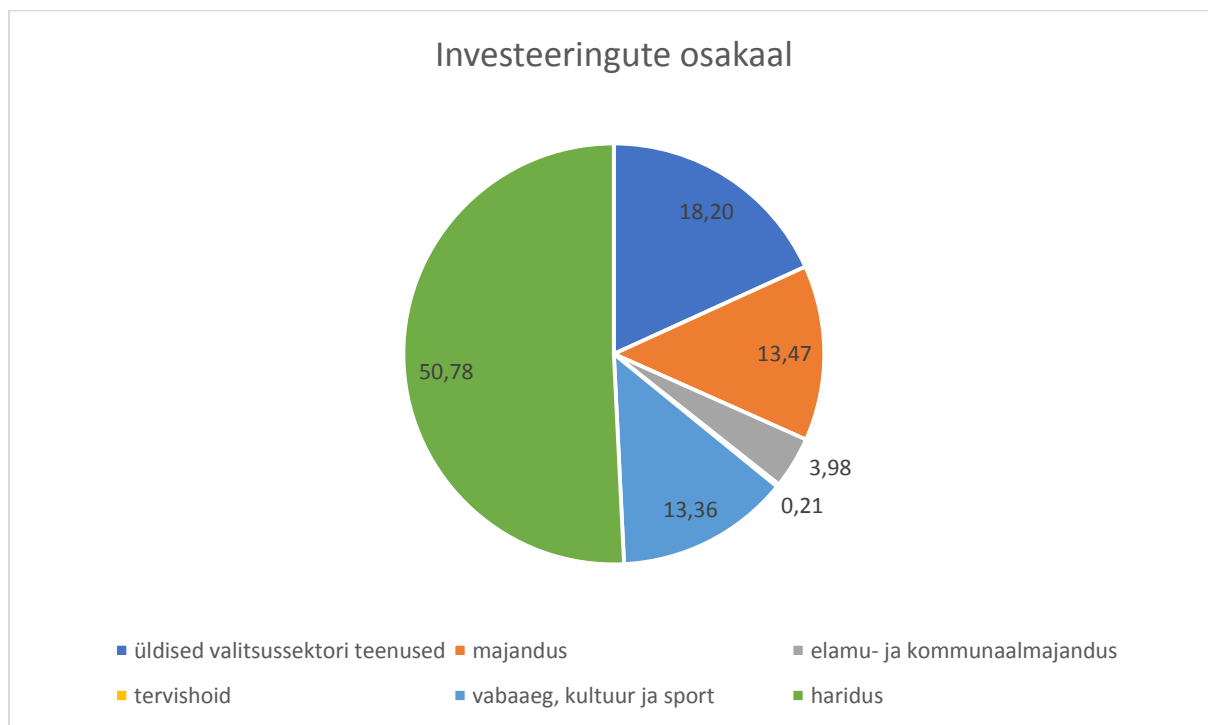
Investeerimiskulusid on eelarves planeeritud 3 416 076 eurot, millest põhivara soetus 3 103 888 eurot, põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine 130 000 eurot, osaluste soetus 24 576 eurot, aktsiate soetus 6 962 ja finantskulud (laenude teenindamine) 150 650 eurot.

Tabel 19 Investeeringud

tegevusala	objekt	summa
01112	Koigi Teeninduskeskus	222 000
01112	Koeru Teeninduskeskus	347 665
04510	Teed ja tänavad	400 000
04740*	Kaasav eelarve	40 000
08102	Järva Valla Spordikeskus	69 960
08202	Päinurme Rahvamaja	366 220
09110	Aravete lasteaed	1 240 206
09110	Peetri lasteaed	417 837
	KOKKU	3 103 888

*Planeeritud 2022. aastal rahvahääletusel võitnud projektid – Karinu laululava ja Aravete madalseiklusrada.

Joonis 5 Investeeringute osakaal (ilma finantskuludeta)

4. FINANTSEERIMISTEGEVUS

FinantseerimistegEVuses kajastuvad kohustuste võtmine ja kohustuste tasumine.

Kohustuste võtmine (tulu) ehk võõrvahendite kaasamine on eelarves planeeritud 2 000 000 eurot.

31.12.2022 seisuga on meil laenusid üleval kohustusena 8 206 992, 53 eurot, sellest lühiajaline osa (ehk 2023. aastal tasutav) on 1 188 887,23 eurot (eelarves planeeritud 1 204 908 eurot) ning pikaajaline (ehk aastast 2024 tasutav) 7 018 105,30 eurot.

2022. aasta lõpust hakkas euribor, mis siiani oli ligi 7 aastat 0 või miinuspoolel, tõusma, ning on praeguseks saavutanud taseme 3 % juures. Euroopa Keskpank aga ennustab tõusu aasta lõpuks kuni 5%-ni. See tähendab aga suuremaid intresside kulusid, mida hetkel on võimatu ette näha.

Laenude detailsem informatsioon tagasimaksete kohta on toodud tabelis nr 20 Järva valla kohustuste tagasimaksed aastal 2023 ning lisas 9.2 Järva valla kohustuste tagasimaksed aastate ja kreditoride lõikes.

Tabel 20 Laenud pankade, tagasimaksesummade ja intresside lõikes 2023. aastal

Kreeditor	Tagasi- maksesumma	%
LHV	14 876,04	0,8+euribor
LHV	33 874,20	0,87+euribor
LHV	59 058,96	0,925+euribor
LHV	11 202,76	0,9+euribor
LHV	23 292,51	0,8+euribor
LHV	23 157,84	0,9+euribor
LHV	72 753,89	1,02+euribor
LHV	14 200,20	0,9+euribor
LHV	11 991,01	0,9+euribor
LHV KOKKU	264 407,41	
SWEDBANK	4 384,73	1,58+euribor
SWEDBANK	4 531,72	0,72+euribor
SWEDBANK	521 430,24	0,615+euribor
SWEDBANK	115 148,52	0,85+euribor
SWEDBANK	64 820,40	0,64+euribor
KAPITALIRENT	5 006,42	
SWEDBANK KOKKU	715 322,03	
KIK KOKKU	7 092,00	1,0+euribor
SEB	62 862,72	0,85+euribor
SEB	4 038,57	1,75+euribor
SEB	20 756,93	1,1+euribor
SEB	9 001,40	0,49+euribor
SEB	92 844,00	0,779+euribor
SEB	9 226,17	0,96+euribor
SEB KOKKU	198 729,79	
LUMINOR KOKKU	3 336,00	
KÕIK KOKKU	1 188 887,23	

5. LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS

Likviidseid varasid oli 31.12.2022 seisuga 539 798,44 eurot, sellest 4 699,84 eurot on tagatisrahad Imavere üürimajas.

Eelarvesse on suunatud kulude katteks 182 806 eurot. Likviidsete varade jääk 356 992,44 eurot.

6. PÕHITEGEVUSE KULUD

Eelarve kulude klassifitseerimine toimub analoogsetel alustel tulude tähistamisega. Kulud tähistatakse tema detailsuse järgi. Eelarve valdkonnad on klassifitseeritud kahekohaliste numbritega:

01 – üldised valitsussektori teenused;

03 – avalik kord ja julgeolek;

04 – majandus;

05 – keskkonnakaitse;

06 – elamu- ja kommunaalmajandus;

07 – tervishoid;

08 – vabaaeg, kultuur, religioon;

09 – haridus;

10 – sotsiaalne kaitse.

Iga valdkond jaguneb tegevusaladeks ja need võivad omakorda jaguneda sisu ja detailsuse järgi – näiteks:

01 – üldised valitsussektori teenused;

01111 – Järva Vallavolikogu;

01112 – Järva Vallavalitsus;

09 – Haridus;

09212 – põhikoolid;

Vastavalt kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduse § 8 lõikele 1 tuleb põhitegevuse kulud jaotada majandusliku sisu järgi vähemalt järgmisteks liikideks:

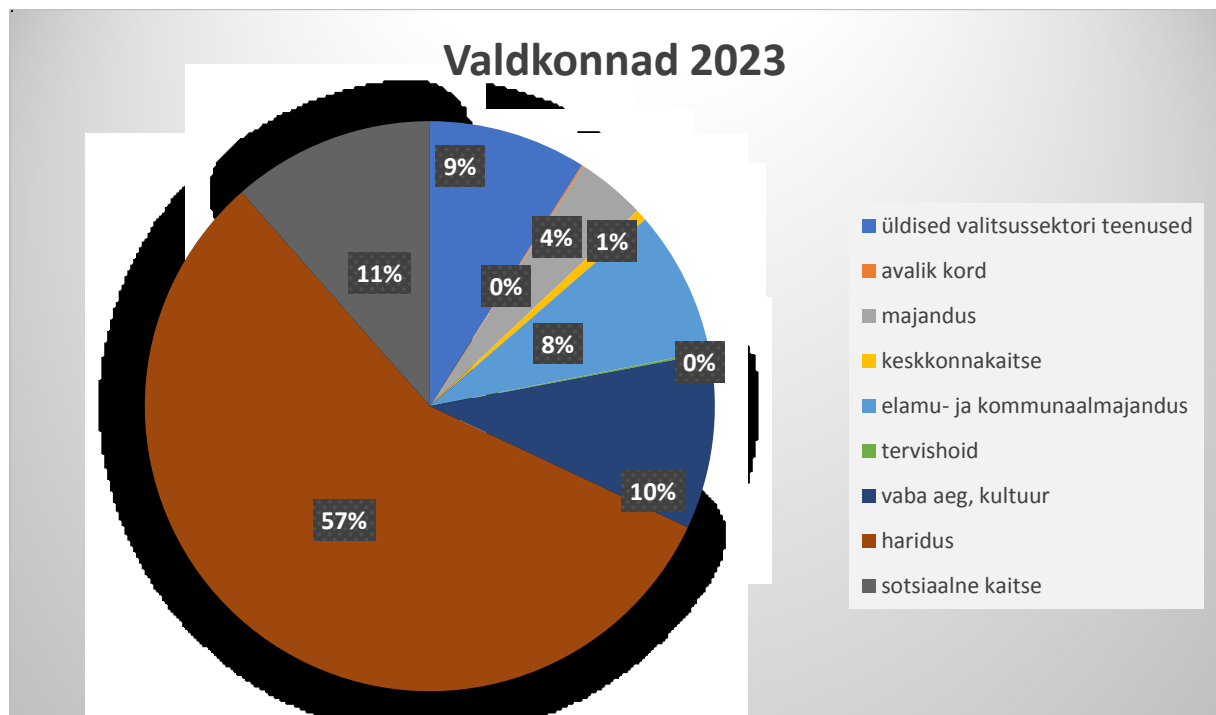
- Antavad toetused;
- Muud tegevuskulud (siin all kajastuvad nii personali-, majandamis- kui ka muud kulud).

Tabel 21 Eelarve kulud valdkondade lõikes 2022 -2023

	eelarve 2023	eelarve 2022	täitmine
üldised valitsussektori teenused	1 589 227,00	2 122 920,54	2 071 719,65
avalik kord	18 500,00	16 946,00	17 771,23
majandus	692 701,20	686 357,00	838 175,39
keskkonnakaitse	116 519,00	217 721,00	223 744,74

elamu- ja kommunaalmajandus	1 466 014,00	556 978,78	631 431,68
tervishoid	21 570,00	23 120,00	31 601,90
vaba aeg, kultuur	1 769 398,47	1 896 080,41	1 946 553,58
haridus	10 023 395,91	9 503 932,74	9 506 125,75
sotsiaalne kaitse	2 036 194,00	1 584 471,34	1 569 428,86
	17 733 519,58	16 608 527,81	16 836 552,78

Joonis 6 Osakaalud valdkondade lõikes

6.1. Üldised valitsussektori teenused

Tabel 22 Üldised valitsussektori teenused 2022-2023

tegevusala kood	tegevusala	eelarve 2023	eelarve 2022	täitmine 2022
01111	Järva Vallavolikogu	112 900,00	112 197,00	117 476,81
01112	Järva Vallavalitsus	1 280 912,00	1 894 406,60	1 881 072,98
01114	Reservfond	100 000,00	43 145,94	0,00
01330	Muud üldised teenused	74 315,00	73 091,00	73 092,10
01600	Muud üldised valitsussektori teenused	21 000,00	0,00	0,00
01700	Valitsussektori võla teenindamine	100,00	80,00	77,76
	KOKKU	1 589 227,00	2 122 920,54	2 071 719,65

01111 Järva Vallavolikogu

Vastavalt Järva Vallavolikogu 21.12.2017 määrusele nr 4 (<https://www.riigiteataja.ee/akt/409102020006>) makstakse Järva Vallavolikogu esimehele

volikogu töö korraldamise ja juhtimise eest igakuist hüvitust (tasu), mille suurus on 50% Järva vallavanema kuutöötasust, 2022. aastal on see siis 1 800 eurot. Järva Vallavolikogu aseesimehele makstakse ühes kalendrikuus volikogu tööst osavõtu ja volikogu esimehe asendamisel volikogu töö korraldamise eest hüvitust (tasu), mille suurus on 400 eurot. Tasu makstakse 12 kuu eest.

Volikogu alalise komisjoni esimehe tasu suurus komisjoni töö korraldamise ja juhtimise eest on 200 eurot kalendrikuus. Tasu makstakse selle kalendrikuu eest, millal esimees koosoleku(d) läbi viis.

Volikogu liikme tasu suurus volikogu tööst osavõtu eest on 50 eurot kalendrikuus ning volikogu alalise komisjoni aseesimehe ja alalise komisjoni liikme tasu suurus volikogu komisjoni tööst osavõtu eest on 50 eurot kalendrikuus. Tasu makstakse, kui komisjoni aseesimees või komisjoni liige osales komisjoni koosolekul.

Majandamiskulude all nähakse vallavolikogule ette koolituskulud, infotehnoloogia- ja kommunikatsioonikulud.

01112 Järva Vallavalitsus

Järva Vallavalitsuse tegevusala sisaldab nii Järva Vallavalitsuse kui täitevorgani kui ka Järva Vallavalitsuse kui ametiasutuse tegevusega seotud kulu.

Järva Vallavalitsus kui täitevorgan on kinnitatud Järva Vallavolikogu 25.11.2021 otsusega nr 71. Täitevorganis on 3 liiget – vallavanem, palgaline vallavalitsuse liige abivallavanem ja vallavalitsuse liige.

Järva Vallavolikogu 16.11.2021 otsusega nr 69 määrati Järva vallavanemale töötasuks 3 600 eurot kuus.

Vastavalt Järva Vallavolikogu 25.11.2021 otsusele nr 73 on palgalise vallavalitsuse liikme abivallavanema töötasuks 2 900 eurot kuus ja vastavalt Järva Vallavolikogu 26.01.2023 otsusele nr 1 on palgalise vallavalitsuse liikme töötasu on 200 eurot kuus.

Vastavalt Järva Vallavolikogu kinnitatud ametiasutuse struktuurile (Järva Vallavolikogu 22.12.2022 otsus nr 87) on alates 01.01.2023 ametiasutuses kohaliku võimu teostamisega seotud teenistuskohi 44.

Siin all kajastatakse teeninduskeskuste (Järva-Jaani, Aravete, Imavere, Kareda, Koigi, Koeru) hoonete haldamisega seotud kulusid.

01114 Reservfond

Järva valla 2023. aasta reservfond on 100 000 eurot, mida saab kasutada vastavalt kehtestatud korrale.

01330 Muud üldised teenused

Liikmemaksude suurus on planeeritud eelduslikult, arvestades eelneva aasta liikmemaksu suurustega. Hetkel on arvestatud liikmemaksud järgmistele mittetulundusühingutele: Eesti Linnade ja Valdade Liit, Järvamaa Omavalitsuste Liit, Eesti Raamatupidajate Kogu, Järva Arengu Partnerid MTÜ, Järvamaa Ühistranspordi Keskus MTÜ, Lõuna – Järvamaa Koostöökogu MTÜ, MTÜ Eesti Jäätmehoolduskeskus.

01600 Muud üldised valitsussektori teenused

Vastavalt Riigi Valimisteenistuse 03. jaanuari 2023 korraldusele nr 5 eraldati valla- ja linnasekretäridele ning jaoskonnakomisjonidele 2023. aasta Riigikogu valimisteks raha. Eelarves on planeeritud vahenditeks 21 000 eurot (eraldatud vahendeid on 21 262 eurot).

01700 Valitsussektori võla teenindamine

Tegevusalal kajastatakse laenudega seotud kulud ehk laenu intressid. Hetkel planeeritud kuluks 150 650 eurot.

Antud tegevusalalt kaetakse pangateenusega (ülekannete teostamisega ning e-arvete edastamisega pankadesse) seotud kulu. Järva Vallavalitsusel on arvelduskontod SEB-s, Swedbankis, LHV-s ning Coop Pangas.

01800 Üldiseloomuga ülekanded valitsussektoris.

Vastavalt lepingule Järvamaa Haigla AS ja Järva Vallavalitsuse vahel sissemakse aktsiakapital summas 24 576 eurot.

6.2. Avalik kord ja julgeolek

Tabel 23 Avalik kord ja julgeolek

tegevusala kood	tegevusala	eelarve 2023	eelarve 2022	täitmine 2022
03100	Politsei	1 000,00	1 000,00	1 000,00
03200	Päästeteenused	10 800,00	9 300,00	9 300,00
03600	Muu avalik kord ja julgeolek	6 700,00	6 646,00	7 471,23
	KOKKU	18 500,00	16 946,00	17 771,23

03100 Politsei

Vastavalt taotlusele toetatakse 1 000 euroga MTÜd Järvamaa Abipolitseinikud.

03200 Päästeteenused

Päästeteenuste kulu on eraldisena Järva valla eelarves 10 800 eurot.

Valla eelarvest toetatakse MTÜd Järva-Jaani Tuletõrje Selts, Kesk-Eesti Päästikeskus MTÜ ning Türi Vabatahtliku Tuletõrje Ühingu.

03600 Muu avalik kord ja julgeolek

Avaliku korra tagamiseks on valla eelarves tegevuskuluna 6 700 eurot.

Vastavalt Järva Vallavalitsuse ja Forus Security AS-i vahel sõlmitud lepingule tehnilise valve täisteenus.

6.3. Majandus

Järva valla 2023. aasta eelarve majanduse kuludest kaetakse ettevõtluse, maakorraldamise, maanteetranspordi, ühistranspordikorralduse, turismi, üldmajanduslike arendusprojektide ja muu majanduse kulu.

Tabel 24 Majandus

tegevusala kood	tegevusala	eelarve 2023	eelarve 2022	täitmine 2022
04210	Põllumajandus, sh maakorraldus	6 000,00	6 000,00	2 080,00
04510	Maanteetransport	500 000,00	598 557,00	735 797,44
04512	Ühistranspordi korraldus	2 000,00	11 640,00	16 205,26
04730	Turism	2 500,00	2 500,00	1 211,20
04740	Üldmajanduslikud arendusprojektid	22 950,00	18 208,00	29 498,09
04900	Muu majandus	159 251,20	49 452,00	53 383,40
	KOKKU	692 701,20	686 357,00	838 175,39

04210 Põllumajandus

Eelarvesse on planeeritud 3 000 eurot metsade inventeerimine ja hooldusraied ning 6 000 eurot maakorralduskuludeks – katastrimõõdistamise kulud maamõõtjatele teostatud tööde eest.

04510 Maanteetransport (Teede ja tänavate korrashoid)

Teede ja tänavate korrashoiu 2023. aasta eelarvesse on planeeritud rahalisi vahendeid 900 000 eurot, millest 500 000 eurot tegevuskulude katteks ja 400 000 eurot investeeringuteks.

Tegevuskulude jagunemine kaheks: teede suvihoolduskulud ja talihoolduskulud.

Suvihoolduskuludeks on ca 200 000 eurot ning talihoolduskuludeks ca 300 000 eurot.

04512 Ühistranspordi korraldus

Eelarvesse on planeeritud 2 000 eurot bussiootepaviljonide hoolduskuludeks.

04730 Turism

Turismile kuluv summa on 4 500 eurot. Kulud valda tutvustavatele trükistele ja saadetele.

04740 Üldmajanduslikud arendusprojektid

Siin all kajastatakse Koeru Ambulatooriumi hoone kulud.

04900 Majandus (sh majanduse haldus)

Järva Teatajas avaldatavad detailplaneeringu, eriplaneeringu ja üldplaneeringu kuulutused.
Järva valla üldplaneeringu ja eriplaneeringu kulud. Samuti ArcGis programmi kulud, samuti Neitla karjääri kulud.

6.4. Keskkonnakaitse

Tabel 25 Keskkonnakaitse

tegevusala kood	tegevusala	eelarve 2023	eelarve 2022	täitmine 2022
05100	Jäätmekäitlus	56 420,00	68 478,00	75 479,46
05101	Avalike alade puhastus	37 409,00	124 143,00	122 673,41
05400	Bioloogilise mitmekesisuse ja maastiku kaitse	22 690,00	25 100,00	25 591,87
	KOKKU	116 519,00	217 721,00	223 744,74

05100 Jäätmekäitlus

Vahendeid kasutatakse keskkonnajäätmete majandamiskuludeks, lepinguliste olmejäätmete, -pakendi-, paberikonteinerite rendiks ja tühjenduseks, võimalusel uute konteinerite soetamiseks.

05101 Avalike alade puhastus

Vahendeid kasutatakse töövahendite (kindad, rehad, labidad, prügikotid) soetamiseks, avalike konteinerite tühjendus, puulehtede vedu, tormimurru koristus väljaspool parke, avalike alade taimede istutus.

05400 Bioloogilise mitmekesisuse ja maastiku kaitse

Vahendeid kasutatakse järvede ümbruse võsa raieks, veeanalüüsideks, järvede siseseks niitmiseks, kaitsealuste parkide hoolduseks, vajalike töövahendite soetamiseks ning järvede WC-de hoolduseks.

6.5. Elamu- ja kommunaalmajandus

Tabel 26 Elamu- ja kommunaalmajandus

tegevusala kood	tegevusala	eelarve 2023	eelarve 2022	täitmine 2022
06300	Veevarustus	8 000,00	0,00	0,00
06400	Tänavavalgustus	122 500,00	131 626,00	145 673,38
06605	Muud elamu- ja kommunaalmajanduse tegevused	1 335 514,00	425 352,78	485 758,30
	KOKKU	1 466 014,00	556 978,78	631 431,68

06300 Veevarustus

Eelarves on kavandatud ÜVK arendamise kava uuendamise kulu.

06400 Tänavavalgustus

Eelarves on planeeritud vahendid tänavavalgustuse haldamisega seotud kuludeks (elektrikulu, hoolduskulu, avariide likvideerimine, remondikulu ja piirkondade jõuluvalgustuste uuendamine).

06605 Muud elamu- ja kommunaalmajanduse tegevus

Siia alla kuuluvad muud elamu- ja kommunaalmajanduse tegevuse haldamisega seotud kulud, hulkuvad loomad, kalmistud, haljastus, Järva-Jaani tervisemaja, Imavere korterelamu ning uue asutuse Järva Teenused.

01.01.2023 loodud hallatav asutus Järva Teenused koondab enda alla kõik valla asutuste majanduse tegevused (hoonete ülalpidamine, korrashoid, remont ja teenindav personal, samuti valla jäätmekäitlus, kalmistud, avalike alade puhastus jne. tegevused). Asutuses on ligikaudu 65 töötajat ning eelarve on 952 627 eurot (siin ainult personalikulud ja otsesed majandamiskulud).

6.6. Tervishoid

Tabel 27 Tervishoid

tegevusala kood	tegevusala	eelarve 2023	eelarve 2022	täitmine 2022
07210	Üldmeditsiiniteenused	21 570,00	23 120,00	31 601,90
	KOKKU	21 570,00	23 120,00	31 601,90

07210 Üldmeditsiiniteenused

Tegevusala all kajastatakse Aravete arstikeskuse, Imavere perearsti ning Koigi perearstikeskuse majandamiskulud.

6.7. Vaba aeg, kultuur, religioon

Tabel 28 Vaba aeg, kultuur, religioon

tegevusala kood	tegevusala	eelarve 2023	eelarve 2022	täitmine 2022
08102	Sportitegevus	416 876,84	415 702,80	430 627,99
08107	Noorsootöö ja noorsootöökeskused	210 770,00	226 788,45	220 939,09
08109	Vaba aja üritused	6 000,00	41 898,00	43 392,93
08201	Raamatukogud	289 110,00	299 769,00	317 028,85
08202	Rahva- ja kultuurimajad	586 904,63	666 602,16	667 971,44

08300	Ringhäälingu- ja kirjastamisteenused	26 000,00	35 900,00	37 909,20
08400	Religioon ja muud ühiskonnateenused	34 700,00	24 000,00	24 000,00
08600	Muu vabaaeg, kultuur, sport	199 037,00	185 420,00	204 684,08
	KOKKU	1 769 398,47	1 896 080,41	1 946 553,58

08102 Sporditegevus

Valdkonna alla kuuluvad Järva Valla Spordikeskus, SA Valgehobusemäe Suusa- ja Puhkekeskus, Aravete Kardikeskus ja spordi haldamise kulud.

Järva Valla Spordikeskus alustas tööd 01.01.2022. Spordikeskuse teeninduspiirkond on Järva vald, mille hallatavad objektid on Aravete võimla, Järva-Jaani võimla, Koeru võimla, Koigi võimla, Imavere võimla ja Eesti Spordiregistris registreeritud Järva Vallavalitsuse hallatavad spordiobjektid. Spordikeskuse hallata on ka valitseda antud vallavara (laste mänguväljakud). Järva valda on registreeritud 67 spordiobjekti ja 36 lastemänguväljakut (orienteeruvalt 254 elementi).

Järva vald toetab SA Valgehobusemäe Suusa- ja Puhkekeskust 30 000 euroga.

Spordi haldamise kulud on 48 500 eurot ning sellega toetatakse vastavalt Järva Vallavolikogu 29.12.2021 määruse nr 31 "Treeneri tööjõukulu toetuse maksmise kord" alusel 2023. aastal 5 spordiklubi – MTÜ Spordiklubi Vargamäe, MRÜ Maadlusklubi Järvamaa Matimehed, MTÜ Ambla Spordiklubi, MTÜ RR Suusaklubi ja MTÜ Korvpalliklubi Seitse.

08107 Noorsootöö ja noortekeskused

Tegevusala alla kuulub Järva Valla Noorsootöökeskus ja valla noorte töö- ja puhkelaager.

Järva valla Noorsootöökeskus alustas ühise asutusena tööd 01.01.2022. Noorsoo töö on korraldatud kõigis valla piirkondades ning lisaks on eesmärk korraldada üle vallaliselt noorte nõustamist, rahvusvahelist koostööd ning ülevallalisi üritusi.

Sellel aastal on asutuse eelarves noorte omaalgatusprojekti toetusena 5 000 eurot.

08109 Vaba aja üritused

Sellel aastal on planeeritud tegevusala alla 6 000 eurot laulupeo transpordikuluks.

08201 Raamatukogud

Järva Vallaraamatukogu alustas tööd 01.01.2020 vastavalt Järva Vallavolikogu otsusele.

2023. aastal on raamatukogu struktuuriüksused Koerus, Järva-Jaanis, Koigis, Imaveres, Amblas, Ahulas, Albus, Aravetel, Peetris, Päinurmes. Alates 01.10.2021 on vallas käigus raamatukogubuss „Krõõt“. Buss liigub kindla graafiku alusel valla paikades, kus statsionaarne raamatukogu puudub.

08202 Rahva- ja kultuurimajad

Tegevusala alla kuulub kultuuri haldamine, Põhja-Järva Kultuurikeskus, Imavere Rahvamaja, Järva-Jaani Kultuurimaja, Päinurme Rahvamaja, Koigi Seltsimaja, Koeru Kultuurimaja, Ervita Seltsimaja, Käsukonna, Vao Seltsimajad.

08300 Ringhäälingu- ja kirjastamisteenused

Järva Valla leht ilmub 2 korda kuus. Trükiarv aasta alguses 4 000 lehte, alates märtsikuust 3 800. Trükitakse Tallinnas AS Printall trükikojas. Kujundamise teenust osutab vallale OÜ Core Disain.

Alates aasta algusest on vallaleht saadaval teeninduskeskustes, kauplustes, Tikupoisis, raamatukogudes, päevakeskustes, raamatukogu bussis ning koduhooldustöötajate käes.

08400 Religioon ja muud ühiskonnateenused

Toetused saavad EELK Ambla Maarja kogudus, EELK Järva-Jaani Maarja kogudus, EELK Järva-Madise kogudus, EELK Järva-Peetri Kogudus, EELK Koeru Marja-Magdaleena kogudus, EELK Pilistvere Andrease kogudus.

08600 Muu vaba aeg, kultuur, sport

Tegevusala alla kuuluvad Järva-Jaani Päevakeskus, seltsitegevus, MTÜ Jaanilaia, SA A. H. Tammsaare muuseum Vargamäel, Energia- ja tervisekeskus ja SA Eesti Piimandusmuuseum.

6.8. Haridus

Tabel 29 Haridus

tegevusala kood	tegevusala	eelarve 2023	eelarve 2022	täitmine 2022
09110	Alusharidus - lasteaiad	2 844 182,00	2 623 514,75	2 621 914,15
09212	Põhiharidus	5 499 413,91	5 476 299,72	5 465 517,18
09213	Üldkeskharidus	335 606,00	304 695,00	293 632,63
09510	Noorte huviharidus ja huvitegevus	463 210,00	477 499,00	453 748,71
09600	Koolitransport	190 000,00	170 650,00	227 669,69
09601	Koolitoit	459 296,00	411 094,27	419 276,91
09602	Õpilaskodu	4 400,00	4 440,00	4 514,95
09800	Muu haridus	227 288,00	35 740,00	19 851,53
	KOKKU	10 023 395,91	9 503 932,74	9 506 125,75

09110 Alusharidus – Lasteaiad

Vastavalt Järva Vallavolikogu 19.12.2018 otsusele nr 83 on lasteaiaõpetaja töötasu alammäär täistööajaga töötamisel alates 2020. aasta 1. jaanuarist vähemalt 90% ning magistrikraadiga või sellega võrdsustatud tasemega lasteaiaõpetajal vähemalt 100% üldhariduskooli õpetaja töötasu alammäärast. Kõikidele valla koolieelsete lasteasutuste lasteaiaõpetajate töötasu alammääraks on vastavalt magistrikraadiga 1 749 eurot ning teistele 1574,10 eurot.

Tabel 30 Laste arv lasteaedades 10.11.2022 seisuga

lasteaed	2019	2020	2021	2022
Albu Põhikool	54	52	56	60
Ambla-Aravete Kool	64	63	58	58

Imavere Kool	53	50	41	43
Järva-Jaani Lasteaed Jaanilill	76	82	86	96
Koeru Lasteaed Päikeseratas	117	119	128	133
Koigi Kool	39	39	37	34
Peetri Kool	35	34	39	37
KOKKU	438	439	445	461

Tegevusala alt kaetakse 7 lasteaia kulud ning teistele omavalitsustele kulud, kus meie lapsed käivad.

Järva vallast käib 10.11.2022 seisuga väljaspoole valda teistes omavalitsuste lasteaedades 23 last (Eesti Hariduse Infosüsteem – EHIS andmetel).

Tabel 31 Lapsed teistes omavalitsuse lasteaedades

maakond	linn/vald	lapsi
Järva	Paide	13
	Türi	2
Lääne-Viru	Viru-Nigula	1
	Tapa	7
		23

Tabel 32 Kohatasud

	lasteaed	kulud	lapsi	kohatasu kuus
1.	Albu Põhikool	330 153	60	458,55
2.	Ambla-Aravete Kool	441 588	58	634,47
3.	Imavere Kool	321 135	43	622,35
4.	Järva-Jaani Lasteaed	479 403	96	416,15
5.	Koeru Lasteaed	759 841	133	476,09
6.	Koigi Lasteaed	161 535	34	395,92
	Peetri lasteaed	260 527	37	586,77
	KESKMINE	2 754 182	461	497,86

Kohatasu arvestamisel on võetud aluseks eelarve 2023. Ei ole arvestatud töötajatega, kes on üle viidud Järva Teenuste koosseisu.

09212 Põhihariduse otsekulud

Vastavalt Vabariigi valitsuse 17.12.2022 määrusele nr 130 on põhikooli ja gümnaasiumi õpetaja töötasu alammäär täistööajaga töötamise korral on 1749 eurot kuus.

Õpilaste arvud koolides on näidatud 10.11.2022 seisuga (see on see kuupäev, millal HTM võtab üle vabariigi andmed ning teeb arvutused ja raha eraldised järgmiseks aastaks).

Tabel 33 Õpilaste arvud põhikoolides klasside kaupa

ÕPILASTE ARVUD PÕHIKOO LIS KLASSIDE KAUPA										
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	KOKKU
ALBU PÕHIKOO L	16	7	7	10	9	17	9	3	9	87
AMBLA-ARAVETE KOOL	2	1	2	2	7	2	1	4	4	25
ARAVETE KESKKOO L	9	18	14	16	22	13	17	21	16	146
JÄRVA-JAANI GÜMNAASIUM	18	11	14	16	17	17	15	18	19	145
IMAVERE KOOL	10	10	11	11	8	10	12	12	11	95
KOERU KESKKOO L	31	19	28	23	28	41	39	28	32	269
KOIGI KOOL	19	14	5	11	10	10	10	19	11	109
PEETRI KOOL	8	1	8	5	4	1	6	3	4	40
KOKKU	113	81	89	94	105	111	109	108	106	916

Lisaks õpib kaugõppes Järva-Jaani Gümnaasiumis 5 õpilast. 916 õpilasest on 67 õpilasel tõhustatud tugi ning 25 õpilasel eritugi.

Tabel 34 Teiste omavalitsustes lapsed meie põhikoolides

jrk.nr.	Asutus	põhikool
1.	Albu Põhikool	5
2.	Ambla-Aravete Kool	4
3.	Aravete Keskkool	10
4.	Imavere Kool	9
5.	Järva-Jaani Gümnaasium	10
6.	Koeru Keskkool	15
7.	Koigi Kool	11
8.	Peetri Kool	3
	KOKKU	67

Rahaliste vahendite eraldamisel on lähtutud 10. novembri 2022 EHIS andmetest õpilaste kohta. Järva Vallavolikogu 26.01.2023 määruse nr 1 „Järva valla ametiasutuse hallatavate asutuste töötasustamise alused“ § 3 lõike 2 alusel kinnitati Järva Vallavalitsuse 15.02.2023 määruse nr 85 alusel munitsipaalkooli õpetaja töötasu kujundamise juhised. Need hakkavad kehtima 01.04.2023. Albu Põhikoolil, Ambla-Aravete Koolil ja Aravete Keskkoolil rakendub juhised alates 01.06.2023.

Eelarves hetkel ei ole veel vastavate muudatustega arvestatud, kuid lisaeelarves koostöös asutuste juhtidega vastavad muudatused tehakse.

Eesmärgiks seatakse saavutada õpetajale 35 tunnine koormus nädalas.

Personalikulude arvestamisel on erinevad nn blokid – juhtimise, õppetöö, tugiteenuste ja IT osa.

Juhtimisblokis olevate ametikohtade osas saab kool vahendid, kuid juht on oma meeskonna komplekteerimises vaba. Juhtimisülesandeid saab anda ka õpetajatele lisatööna. Kõikides koolides on ette nähtud ja kokku lepitud vallaülest hariduslike prioriteetide läbiviimiseks (ettevõtlik kool) ja PGSiis sätestatud ülesannete täitmiseks (HEVKO, karjääriõpetus) koormused.

Õpetajate blokis arvestuse aluseks on võetud kuni 149 õpilasega koolis suhtarvuks 7,7 ning alates 150 õpilasest suhtarvuks 10 (õpilaste arv seisuga 10.11.2022) jagatakse suhtarvuga ning saadakse õpetajate ametikohtade arv koolis. Lisaks kindlustatakse koolidele õpetajad Rajaleidja soovitusel eriklasside õpilastele ning vajadusel abiõpetajad (tugiisikud).

Klassijuhatamisele kuuluva tasu arvestamine on lapsepõhine: 1 õpilane 10 eurot, mida võib kasutada vajadusel aasta jooksul ette tulevate ajutiste täiendavate lisatasude/lepingute rahastamisel.

Koosseisude tabelid vaadatakse üle 2 korda aastas – septembris ja jaanuaris.

09213 Üldkeskhariduse otsekulud

Järva vallas on 2022/2023 3 gümnaasiumi – Aravete Keskkool, Järva-Jaani Gümnaasium ja Koeru Keskkool.

2023/2024 õppeaastal jääb valda 2 gümnaasiumiharidust andvat kooli Järva-Jaani Gümnaasium ja Koeru Keskkool.

Tabel 35 Gümnaasiumi õpilased

ÕPILASTE ARVUD GÜMNAASIUMIS KLASSIDE KAUPA				
	X	XI	XII	KOKKU
ARAVETE KESKKOOL	0	0	5	5
JÄRVA-JAANI GÜMNAASIUM	11	11	11	33
KOERU KESKKOOL	19	19	18	56
KOKKU	30	30	34	94

Lisaks õpib Järva-Jaanis Gümnaasiumi osas kaugõppes 20 noort.

09510 Noorte huviharidus ja huvitegevus

Riigieelarvest eraldatakse vastavalt noorsootööseadusele kohalikele omavalitsustele raha huvihariduse- ja huvitegevuse arendamiseks ja mitmekesistamiseks. Eraldatud raha kasutamise eelduseks on vallavolikogu kinnitatud tegevuskava. Tegevuskava kaardistab kitsaskohad ja pakub neile lahendused. Eraldatud vahendeid võib kasutada vaid tegevuskavas toodud kitsaskohtade lahendamiseks.

Riigipoolsed vahendid jagatakse vastavalt esitatud taotlustele vallavalitsuse korraldusega.

Tegevusala all on ka Koeru Muusikakool

Koeru Muusikakool on huvikoolina tegutsev muusikakool, mille tegevuse eesmärk on anda muusikalist haridust lähtuvalt kooli õppekavadest ja valmistada õppureid ette professionaalse muusikahariduse õppeks. Kooli õppekavad on registreeritud Eesti Hariduse Infosüsteemis.

Koeru Muusikakoolis on võimalik õppida kolmes osakonnas ehk erineva raskusastme ja mahuga:

1. Põhiosakond ehk süvendatud pilliõpe eelprofessionaalseks õppeks ettevalmistamine
2. Üldosakond ehk lihtsama õppekava alusel eelprofessionaalne pilliõpe.
3. Vaba õppekavaga osakond ehk pilliõppele suunatud õpe ilma üldaineteta. Siia pigem suunatakse õpilasi, kes ei tule toime üldainetega aga soovivad väga pilliõpinguid jätkata. Samuti saavad siin õppida õpilased, kes on avastanud muusikakooli hilisemas eas.

Loetelule lisandub täiskasvanutele suunatud õppekavaväline õpe, mis toimub tunniostmise alusel ning tunnistust ei väljastata.

Koeru Muusikakoolis on võimalik õppida klaveri, akordioni, viiuli, kitarr, basskitarr, flöödi, klarneti, saksofoni, trompeti, trombooni, altsarve, tuuba, laulu, löökpillide ja pärimusmuusika huvialadel.

Koeru Muusikakool on arvestatav huvikool nii maakonnas kui ka vabariigis, mis 2023. aasta aprillis tähistab oma 20. aastapäeva.

09600 Koolitransport

Vastavalt Järva Vallavolikogu 11.11.2020 otsusele nr 135 on võetud kaheksaks aastaks rahaliselt hinnatav kohustus Järva maakonna ühistranspordi liinivõrku kuuluvate õpilasliinide kulude katmiseks.

Tegevusalalt kaetakse kõik vallas olevad õpilasliinid, kuhu vedajad on leitud hangete vahendusel.

Lisaks kompenseeritakse sellelt eelarverealt isikliku sõiduautoga tehtud kulu neile vanematele, kelle lastel ei ole võimalik saada kooli ja koolist koju ei ühistranspordi ega valla korraldatud õpilasliinidega vastavalt Järva Vallavolikogu 30.08.2018 määruse nr 30 „Järva valla õpilastranspordi korraldamise ja sõidukulude hüvitamise kord“ alusel

09601 Koolitoit

2023. aasta eelarves on riigi poolt eraldatud vahendid jäänud samale tasemele ehk 1 euro koolilõunaks õpilasele.

Vald eraldab juurde 0,30 senti koolilõunaks õpilasele.

Koeru Keskoolis on õppeaasta lõpuni teenuse pakkuja Baltic Restaurants Estonia AS ja Albu Põhikoolis Tanksemäe Saffer OÜ. Kevadel tehakse uued hanked toitudeleidmiseks.

09602 Õpilaskodu

Tasutakse Järva valla rahvastikuregistris olevate õpilaste eest õpilaskodus elamise kulud. 2022/2023. õppeaastal on õpilaskodudes 3 õpilast.

09800 Muu haridus

Tegevusala all on kavandatud kooolitusseminarid ja infopäevad valla haridusjuhtidele, koooliaasta alustamise ürituste kulu, haridusvaldkonna ürituste korraldamine, sh projektide omaosaluse tagamine, parimate kooolilõpetajate vastuvõtu kulu.

Hetkel on siin riigi poolt eraldatud palgafondi reserv ümberjagamiseks vastavalt uuele rahastamise põhimõttele.

6.9. Sotsiaalne kaitse

Kohaliku omavalitsusüksuse ülesanne on korraldada sotsiaalteenuste osutamist, sotsiaaltoetuste ja muu sotsiaalabi andmist ja eakate hoolekannet. Sotsiaalhoolekande seaduses on määratletud kohalikule omavalitsusele kohustuslikud sotsiaalteenused ning sotsiaalhoolekande põhimõtted. Sotsiaalhoolekandelise abi andmisel lähtutakse esmajärjekorras isiku vajadusest ja eelistatakse abimeetmeid, mis on suunatud võimaluste leidmisele ja isiku suutlikkuse suurendamisele korraldada oma elu võimalikult iseseisvalt. Sotsiaalteenuse osutaja peab sotsiaalteenuse osutamisel lähtuma üldtunnustatud kvaliteedipõhimõtetest: isikukesksus, teenuse võimestav iseloom, tulemustele orienteeritus, vajaduspõhine lähenemine, terviklik lähenemine, isiku õiguste kaitse, kaasamine, töötaja pädevus ja eetika ning organisatsiooni hea töökorraldus ja kvaliteetne juhtimine. Kohalik omavalitsusüksus võib määrata ja maksta täiendavaid sotsiaaltoetusi kohaliku omavalitsusüksuse eelarvest kohaliku omavalitsuse volikogu kehtestatud tingimustel ja korras. Riigieelarvest eraldatakse kohalikule omavalitsusele vahendid üksi elavatele isikutele ja perekondadele puuduse korral sotsiaaltoetuste maksmiseks lähtuvalt Riigikogu kehtestatud toimetulekupiirist ja sotsiaalhoolekande seadusega kehtestatud toimetulekutoetuse maksmise tingimustest. Samuti antakse vallale sihtotstarbelist toetust teenuste pakkumiseks raske- ja sügava puudega lastele, asendus- ja järelhoolduse tagamiseks ning matusetoetuse maksmiseks. Järva Vallavolikogu 27.05.2021 määrusega nr 10 „Sotsiaalhoolekandelise abi andmise kord“ (<https://www.riigiteataja.ee/akt/429052021009?leiaKehtiv>) sätestatakse Järva valla eelarvesse sotsiaaltoetuste maksmiseks planeeritud rahaliste vahendite taotlemise, määramise ja maksmise kord ning korraldatavate sotsiaalteenuste taotlemise ja osutamise tingimused ja alused.

Tabel 36 Sotsiaalne kaitse

tegevusala kood	tegevusala	eelarve 2023	eelarve 2022	täitmine 2022
10121	Muu puuetega inimeste sotsiaalne kaitse	333 582,00	228 277,55	271 055,43
10200	Eakate sotsiaalhoolekande asutused	152 752,00	174 628,00	157 616,89
10201	Muu eakate sotsiaalne kaitse	632 667,00	313 600,00	362 110,35
10400	Laste- ja noorte sotsiaalhoolekandeadutused	288 562,00	321 142,00	305 900,18
10402	Muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse	191 480,00	374 307,00	272 720,04
10600	Ajutise kaitse saaja üürikulud		2 250,00	2 250,00
10701	Toimetulekutoetus	80 614,00	148 436,19	151 064,58

10702	Muu sotsiaalsete riskirühmade kaitse	3 000,00	16 015,60	19 161,30
10900	Sotsiaaltöö haldus	353 537,00	5 815,00	27 550,09
	KOKKU	2 036 194,00	1 584 471,34	1 569 428,86

10121 Muu puuetega inimeste sotsiaalne kaitse

Antud eelarvereal kajastatakse sotsiaalse kaitse pakkumist rahaliste ja mitterahaliste hüvitistena puudega inimestele, st inimestele, kelle anatoomilise, füsioloogilise või psüühilise struktuuri või funktsiooni kaotus või kõrvalekalle, mis koostoimes erinevate takistustega tõkestab ühiskonnaelus osalemist teistega võrdsetel alustel. Peamiselt kaetakse selle tegevusala alt puudega inimese hooldajatoetus (sh puudega lapse hooldajatoetus 3 900 eurot) summas 20 796,00 eurot, erijuhtudel riigi poolt makstav sotsiaalmaks puudega inimese hooldajale summas 25 586,00 eurot ning ühekordsed toetused puudega inimestele 15 000 eurot.

Mitterahaliste hüvitiste all on kajastatud tugisikuteenuse osutamine lapse kodus, raske- ja sügava puudega laste lapsehoiuteenus, transporditeenus mujale haridusasutusse (Haapsalu Viigi Kool, Porkuni Kool) ning muud lapse erivajadusest vajalikud teenuse kulud, samuti puudega inimeste sotsiaaltransporditeenuse kulud. Samuti on kajastatud puudega isiku eluruumi kohandamise toetamine (arvestatud 7 piirkonnaga, taotlussummaks määrukses kehtestatud maksimummäär 1 700,00 eurot) kokku 11 900 euroga ning muude sotsiaalteenustega sh võlanõustamisteenus ja muud vajaduspõhiste sotsiaalteenuste kuluga. Antud tegevuskulu real on arvestatud puudega töövõimelises eas isikute üldhooldusteenuse kuluga. Kajastatakse erihoolekandeteenuse osutamine 2023. aasta jaanuaris Järva-Jaani piirkonnas ning 2023. aastal Imavere piirkonnas. Järva vallas erihoolekandetöö ümberkorraldamise tulemusena viidi Järva-Jaani piirkonnas klientidele osutatav erihoolekandeteenus valla alt halduslepinguga üle MTÜsse Jaanilaia (ümberpaigutus tehakse lisaeelarvega).

Sotsiaalkindlustusameti (edaspidi SKA) peadirektori ja Järva Vallavalitsuse vahel 28.12.2022 sõlmitud koostöölepingu nr 2-9/54331-1 konkursi „Isikukeskse erihoolekande teenusmodeli rakendamine kohalikus omavalitsuses 2023-2024“ alusel piloteeritakse SKA ja Järva Vallavalitsuse koostöös uue isikukeskse komponendipõhise erihoolekande teenusmodeli rakendatavust omavalitsustes, sh katsetatakse psüühilise erivajadusega inimeste abistamisel teenuskomponentidel põhinevat lähenemist ja testitakse korraldusskeemi. SKA tasub Järva Vallavalitsusele nõuetekohaselt osutatud teenuse eest arve alusel vastavalt teenuskohtade arvule (Järva vallas 15 kohta) reaalselt osutatud teenuskomponentidele teenusmodeli koordineerimise tasu ning kaasatud abivajajatele reaalselt osutatud teenuskomponentide maksumuse. Lepingu maksimaalseks rahaliseks mahuks on 172 242 eurot. (<https://jarvavald.ee/sotsiaalprojektid>)

10200 Eakate sotsiaalhoolekande asutused

Ahula Sotsiaalkeskus

Ahula Sotsiaalkeskus on Järva Vallavalitsuse kui ametiasutuse hallatav asutus, mis ei ole juriidiline isik. Sotsiaalkeskuse eesmärk on Järva valla elanike toimetulekuraskuste ennetamiseks, kõrvaldamiseks või kergendamiseks abi osutamine, sotsiaalsete erivajadustega

isikute sotsiaalsele turvalisusele, arengule ja ühiskonnas kohanemisele kaasaaitamine ning sotsiaalteenuste osutamine. Sotsiaalkeskuse ülesanneteks on: päevase hooldusteenuse osutamine, varjupaigasteenuse osutamine, turvakodusteenuse osutamine täisealisele isikule ning eluruumi tagamise teenuse osutamine.

Teenuse hind on kehtestatud Järva Vallavalitsuse 29.06.2022 korraldusega nr 346 (http://delta.andmevara.ee/jarva_vald/dokument/5419771).

Imavere Päevakeskus

Imavere Päevakeskuse tegevuse eesmärgiks on Järva valla abivajavatele isikutele sotsiaalteenuste osutamine, soodustades ja säilitades nende igapäevast iseseisvat toimetulekut ning huvi- ja vabaaja tegevuste pakkumine.

Oma eesmärkide saavutamiseks on päevakeskuse ülesandeks:

- 1) koordineerida ja osutada sotsiaalteenuseid erinevatele sihtgruppidele (puuetega inimestele, sh psüühilise erivajadusega isikutele, eakatele, peredele ja teistele abivajavatele isikutele);
- 2) pakkuda klientidele võimalust sotsiaalseks suhtlemiseks ja ühisürituste korraldamiseks, toetada sihtgruppide enesealgatust ja initsiatiivi, kaasata eakaid osalema päevakeskuse tegevustes;
- 3) osutada ja korraldada klientide toimetulekuks vajalikke tugiteenuseid ning kaasata kliente töösarnasesse tegevusse;
- 4) kaasata ja suunata vabatahtlikke eakate hoolekandes, teha koostööd kolmanda sektori ning teiste organisatsioonidega ja ettevõtetega.

Teenuse hinnad on kehtestatud Järva Vallavalitsuse 22.06.2022 korraldusega nr 333 (http://delta.andmevara.ee/jarva_vald/dokument/5413455).

Päinurme Päevakeskus

Siin tegevusalal kajastatud Päinurmes paikneva ruumi kulud koos Päinurme Noortetoaga.

10201 Muu eakate sotsiaalne kaitse

Üldhooldusteenusel viibivate isikute omaosalus (eestkostetatele arved), isikute valla eelarvesse laekuv sotsiaaltoetus ja vanaduspension, mis planeeritud summas 74 315 eurot. Lisaks tasub Sotsiaalkindlustusamet ühe erihoolekandeteenuselt üldhooldusteenusele siirdunud isiku kulude katteks arve alusel teenuse tasumise kulud osaliselt. Samuti on kajastatud 2023. aasta pikaajalise hoolduse ja hooldereformitulud.

Antud eelarvereval kajastatakse sotsiaalse kaitse pakkumist rahaliste ja mitterahaliste toetustena vanadusega seotud riskide vastu, samuti eakate toimetulekuraskuste korral. Põhilise kulu moodustab sotsiaaltransporditeenus ning väljaspool kodu osutatava üldhooldusteenuse ja sellega seonduv lisanduv kulu ravimitele ja mähkmetele üldhooldusteenuse osutaja juures.

Arvestatud on MTÜ Kodukant projekti „Vabatahtlik seltsiline“ omaosaluse kuluga kuni 600,00 eurot.

Käesoleval hetkel ei ole veel ministeeriumite poolt kujundatud kindlat seisukohta, kuidas riigi pikaajalise hoolduse ja hooldereformist tulenevat eraldatavat kulu eelarves kajastada, kas teenusena teenuseosutajale või toetusena isikule, seetõttu on kulu hetkel kajastatud teenuse real.

Kohaliku omavalitsuse kohustus on tasuda teenuse eest lähtudes printsiipest, et sotsiaalteenuse eest võetava tasu suurus ei tohi olla teenuse saamise takistuseks.

10400 Laste- ja noorte sotsiaalhoolekandeesutused

Asendushooldusteenus on kohaliku omavalitsuse üksuse korraldatav sotsiaalteenus, mille eesmärk on pika- või lühiajaliselt lapse heaolu ja õiguste tagamine, lapsele tema põhivajaduste rahuldamiseks peresarnaste elutingimuste võimaldamine, lapsele turvalise ja arenguks soodsa elukeskkonna loomine ning lapse ettevalmistamine võimetekohaseks toimetulekuks täisealisena.

Asendushooldusteenust osutatakse pikaajalise ööpäevaringse teenusena lapsele, kelle vanem on surnud, vanemale on tema piiratud teovõime tõttu määratud eeskostja, vanema hooldusõigus lapse suhtes on peatatud, piiratud või täielikult ära võetud või kes on vanemast eraldatud. Asendushooldusteenust võib osutada ka lühiajaliselt vanema nõusolekul perioodiliselt või ajutiselt kuni 90 päeva.

Asendushooldusteenust rahastatakse teenust saava lapse eestkostja ülesandeid täitva kohaliku omavalitsuse üksuse eelarvest või selle puudumisel rahvastikuregistrisse kantud elukoha järgse kohaliku omavalitsuse üksuse eelarvest ning asendushooldusel oleva lapse sissetulekutest. Lapse ülalpidamist ja erivajadusest tulenevaid lisavajadusi rahastatakse muuhulgas lapsele riigieelarvest igakuiseks ülalpidamiseks ja puudest tingitud lisakulude osaliseks hüvitamiseks ettenähtud sissetulekutest.

Selle tegevusala all kajastatakse Koeru Perekodu ja ühele Järva valla lapsele Haiba Lastekodus asendushooldusteenuse osutamise kulud.

10402 Muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse

Tegevusalalt makstakse 2023. aastal sünnitoetuse I ja II osa, esimest korda kooli mineva lapse toetus ja muud toetused, mis toetavad perede toimetulekut. Samuti tasutakse võlanõustamisteenuse, tugiisikuteenuse, sotsiaaltransporditeenuse, lastega peresid toetava sotsiaalteenuse ja muude vajaduspõhiste sotsiaalteenuste eest.

Siin tegevusalal kajastatakse kaks korda aastas Järva vallas läbiviidava tõenduspõhise vanemlusprogrammi „Imelised aastad“ kulu 15 000 eurot, millest 7 500 eurot tulu laekub Tervise Arengu Instituudist.

Tegevusalal matusetootused ja -teenused on planeeritud kulud 42 000 eurot, millest matusetootuseks on planeeritud vahendeid 34 000 eurot ning kohaliku omavalitsuse poolt tasutava omasteta isikute matuseteenuse toetamiseks 8 000 eurot.

10701 Toimetulekutoetus

Toimetulekutoetuse arvestamise aluseks on üksi elava inimese või perekonna kõigi liikmete eelmise kuu netosissetulek, jooksva kuul tasumisele kuuluvad eluasemekulud ning toimetulekupiir. 2022. aasta 1. juunist on toimetulekupiir üksi elavale inimesele või

perekonna esimesele liikmele 200 eurot kuus. Iga alaealise liikme toimetulekupiir on 240 eurot kuus. Perekonna teise ja iga järgmise täisealise liikme toimetulekupiir on 160 eurot kuus. Toimetulekutoetuse saajal, kelle kõik perekonnaliikmed on alaealsed, on õigus saada koos toimetulekutoetusega täiendavat sotsiaaltoetust 15 eurot, mida maksab kohalik omavalitsus riigieelarvelistest vahenditest.

Toimetulekupiiri suuruse kehtestab Riigikogu riigieelarves. Seda arvestatakse üksi elavale inimesele või perekonna esimesele liikmele igaks eelarveaastaks. Perekonna iga alaealise liikme toimetulekupiir on 120% perekonna esimese liikme toimetulekupiirist. Perekonna teise ja iga järgmise täisealise liikme toimetulekupiir on 80% perekonna esimese liikme toimetulekupiirist. Toimetulekupiiri kehtestamisel lähtutakse minimaalsetest tarbimiskuludest toidule, riietusele ja jalanõudele ning muudele kaupadele ja teenustele esmavajaduste rahuldamiseks.

Tabel 37 Toimetuleku toetus aastatel 2021-2022

Aasta 2021	Toetuste summa	Taotluste arv	Aasta 2022	Toetuste summa	Taotluste arv
jaanuar	2 424,33	11	jaanuar	2 611,31	10
veebruar	3 020,59	14	veebruar	2 225,76	10
märts	2 327,38	12	märts	11 557,82	34
aprill	2 562,31	14	aprill	15 588,75	43
mai	1 972,25	12	mai	13 741,30	33
juuni	1 490,17	9	juuni	12 286,10	35
juuli	1 337,42	8	juuli	11 600,82	33
august	975,31	5	august	11 007,36	44
september	1 449,76	8	september	13 001,74	40
oktoober	1 735,58	8	oktoober	18 598,69	44
november	1 812,36	10	november	20 074,78	44
detsember	2 008,35	10	detsember	18 770,15	44
KOKKU 2021	23 115,81	121	2022 KOKKU	151 064,58	414

Nagu tabelist näha, siis toimetuleku taotluste arv on kasvanud 2022. aastal võrreldes 2021. aastaga 3,5 korda ning toetuste summa on kasvanud pea 7 korda.

10702 Muu sotsiaalsete riskirühmade kaitse

Vallapoolne kulu kokku on 3 000 eurot. Antud eelarvereal kajastatakse sotsiaalse kaitse pakkumist mitterahaliste hüvitistena inimestele, kes on sotsiaalselt tõrjutud või kellel on risk saada sotsiaalselt tõrjutuks (nagu isikud, kes on sissetulekuta, madala sissetulekuga, immigrandid, pagulased, alkoholi ja muude ainete kuritarvitajad, vägivalla ohvrid jne). Tegevusalal on kajastatud rahalised vahendid erinevate nõustamis- ja sotsiaalteenuste eest tasumiseks ning vältimatu sotsiaalabi kulud. Sellel tegevusalal kajastatakse valla poolne toetus Järvamaa Toidupangale.

10900 Sotsiaaltöö haldamine

Eelarvesse on planeeritud 353 537,00 eurot, milles on arvestatud sotsiaalosakonna palgafond: juhataja, üks sotsiaaltöö peaspetsialist, kolm sotsiaaltöö spetsialisti, üks laste ja perede heaolu peaspetsialist ning kaks laste ja perede heaoluspetsialisti. Lisaks on piirkondade koduhooldustöötajate töötasud ja isikliku abistaja teenuse osutaja töötasu. Samuti on siin kajastatud sotsiaalosakonna ametnike ja töötajate ametiautode ülalpidamiskulud, osakonna ametnike ja töötajate büroo ja sidevahendite kulud.

7. Investeeringud

Tabel 38 Investeeringud

	2023. eelarve	2022. eelarve	Täitmine 2022
	-3 416 076,00	-4 931 156,34	-2 481 432,64
Koigi Teeninduskeskuse hoone haldus ja inventar	-222 000,00	-222 000,00	
Koeru Teeninduskeskuse hoone haldus ja inventar	-347 665,00	0,00	
Valitsussektori võla teenindamine	-150 650,00	-66 641,00	-61 618,98
Üldiseloomuga ülekanded valitsussektoris	-24 576,00	-24 576,00	-24 576,00
Muu avalik kord ja julgeolek		-50 499,00	
Teede ja tänavate korrashoid	-400 000,00	-325 000,00	-161 325,64
Kaasav eelarve	-40 000,00	-80 000,00	-15 168,00
Maastiku kaitse		-24 000,00	-23 784,44
Veevarustus		-31 311,60	-31 311,60
Hajaasustuse programm	-130 000,00	-186 172,45	-116 711,85
Tänavavalgustus		-2 407 963,40	-1 516 530,73
Elamu- ja kommunaaltegevused (haldamine)		-52 344,00	-33 480,00
Haljastus		-6 000,00	-6 000,00
Muu tervisehoid, sh tervisehoiu haldamine	-6 962,00	-7 949,00	-6 961,62
Järva Valla Spordikeskus	-69 960,00	-81 015,89	-45 253,75
Aravete võimla - hoone haldus		-13 254,00	-13 254,00
Päinurme Rahvamaja - hoone haldus	-366 220,00	0,00	
Koeru Kultuurimaja - hoone haldus		-4 000,00	
EELK Järva-Madise kogudus		-3 000,00	-3 000,00
EELK Ambla Maarja kogudus		-3 000,00	-3 000,00
EELK Järva-Jaani Maarja kogudus		-3 000,00	-3 000,00
EELK Koeru Marja-Magdaleena kogudus		-6 500,00	-6 500,00
EELK Järva-Peetri kogudus		-3 000,00	-3 000,00
Seltsitegevuse ja muud toetused		-20 400,00	
Ahula Lasteaed		-6 000,00	-7 176,00

Ambla-Aravete Kool (Aravete lasteaed) - hoone haldus	-1 240 206,00	-850 000,00	
Koeru Lasteaed Päikeseratas	0,00	-62 700,00	-42 000,00
Peetri kool (lasteaed) - hoone haldus	-417 837,00	0,00	
Albu Põhikool (põhikool)			-9 960,00
Aravete Keskkool (põhikool)		-277 106,00	-252 240,21
Järva-Jaani Gümnaasium (põhikool)		-88 724,00	-92 536,53
Koeru Keskkool (põhikool)			-3 043,29
Muu eakate sotsiaalne kaitse		-25 000,00	

8. Finantsnäitajad

8.1. Põhitegevuse tulem

Põhitegevuse tulem eelnõu kohaselt on 687 196,42 eurot.

Põhitegevuse tulem saadakse: põhitegevuse tulud kokku 18 420 716 eurot lahutades põhitegevuse kulud 17 733 519,58 eurot.

8.2. Eelarve tasakaal

Eelarve eelnõu on tasakaalus.

8.3. Netovõlakkoormus

Tabel 39 Netovõlakkoormus 2021 - 2023

	2021 täitmine	2022 eeldatav täitmine	2023 eelarve
Võlakohustised kokku aasta lõpu seisuga	8 306 424	8 206 993	9 002 085
Netovõlakkoormus (eurodes)	7 605 747	7 667 194	8 645 092
Netovõlakkoormus (%)	48,42	44,5	46,9
Netovõlakkoormuse ülemmäär (eurodes)	12 565 375	13 768 984	14 736 573
Netovõlakkoormuse individuaalne ülemmäär (%)	80	80	80
Vaba netovõlakkoormus (eurodes)	4 959 628	6 101 790	6 091 481

9. Võrdlus eelarvestrateegiaga

Tabel 40 Eelarve ja eelarvestrateegia võrdlus

Järva vald	strateegias	2023 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku	17 030 613	18 420 716
Maksutulud	9 125 613	9 607 651
sh tulumaks	8 499 305	8 981 343

sh maamaks	623 308	623 308
sh muud maksutulud	3 000	3 000
Tulud kaupade ja teenuste müügist	1 300 000	1 272 389
Saadavad toetused tegevuskuludeks	6 450 000	7 346 876
sh tasandusfond	1 650 000	1 681 500
sh toetusfond	4 600 000	5 595 750
sh muud saadud toetused tegevuskuludeks	200 000	69 626
Muud tegevustulud	155 000	193 800
Põhitegevuse kulud kokku	16 080 000	17 733 520
Antavad toetused tegevuskuludeks	830 000	729 606
Muud tegevuskulud	15 250 000	17 003 914
sh personalikulud	9 750 000	10 989 010
sh majandamiskulud	5 400 000	5 913 404
<i>sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksed</i>		
sh muud kulud	100 000	101 500
Põhitegevuse tulem	950 613	687 196
Investeeringustegevus kokku	-1 946 151	-1 665 094
Põhivara müük (+)	50 000	600 000
Põhivara soetus (-)	-3 224 453	-3 103 888
Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+)	1 532 378	1 150 082
Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine (-)	-210 000	-130 000
Osaluste ning muude aktsiate ja osade müük (+)	0	
Osaluste ning muude aktsiate ja osade soetus (-)	-24 576	-31 538
Finantstulud (+)	500	900
Finantskulud (-)	-70 000	-150 650
Eelarve tulem	-995 538	-977 898
Finantseerimistegevus	800 000	795 092
Kohustiste võtmine (+)	1 900 000	2 000 000
Kohustiste tasumine (-)	-1 100 000	-1 204 908
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	-195 538	-182 806

9. LISAD

Tabel 9.1. Asutuste
omatulud

Valla asutus	320	322020	322040	3220	3221	3222	3224	3225	3229	3231	3232	3233	KOKKU omatulu plaan
Järva Vallavalitsus	11 500	217 000		217 000	9 000		212 143	92 550	3 000	9 000	16 000	186 650	756 843,00
Järva valla spordikeskus						4 750							4 750,00
Järva Valla Raamatukogu				0,00								7 000	7 000,00
Põhja Jarva Kultuurikeskus				0,00	8 000								8 000,00
Imavere Rahvamaja				0,00	3 640							1 360	5 000,00
Järva- Jaani Kultuurimaja				0,00	12 150								12 150,00
Koeru Kultuurimaja				0,00	5 000							1 000	6 000,00
Albu Põhikool (Albu lasteae)		6 900,00	3 000,00	9 900,00									9 900,00
Albu Põhikool (Ahula lasteae)		7 700	3 300	11 000,00									11 000,00
Ambla Aravete Kool(Aravete lasteae)		10 850	13 860	24 710,00									24 710,00
Imavere Kool (Imavere lasteae)		12 000	13 750	25 750,00								235	25 985,00
Järva-Jaani Lasteae		20 576	23 035	43 611,00									43 611,00
Koeru Lasteae		31 000	37 000	68 000,00									68 000,00
Ambla Aravete Kool (Ambla lasteae)		4 125	6 300	10 425,00									10 425,00
Peetri Kool (lasteae)		10 313	8 450	18 763,00									18 763,00
Koigi Kool (Koigi lasteae)		7 425	8 100	15 525,00									15 525,00
Ambla Aravete Kool			2 730	2 730									2 730,00
Peetri Kool			2 137	2 137									2 137,00
Koigi Kool				3 000									3 000,00
Albu Põhikool				0				8 000					8 000,00

Imavere Kool			2 400	2 400									2 400,00
Aravete Keskkool			1 800	3 400									3 400,00
Järva-Jaani Gümnaasium			2 000	2 000									2 000,00
Koeru KK				10 500								400	10 900,00
Koeru Muusikakool		12 000		12 000									12 000,00
Ahula Sotsiaalkeskus							33 600						33 600,00
Imavere Päevakeskus							6 160						6 160,00
Koeru Perekodu							158 400						158 400,00
TULUD KOKKU	11 500	339 889	127 862	482 851	37 790	4 750	410 303	100 550	3 000	9 000	16 000	196 645	1 272 389

9.2. Järva valla kohustuste tagasimaksed aastate ja laenude lõikes

	SEB	SEB	SEB	SEB	SEB	SEB	LHV	LHV	LHV	LHV	LHV	LHV	LHV
	2008	2013	2017	2017	2017	2022	2014	2015	2015	2015	2016	2016	2016
2023	9 001,40	4 038,57	62 862,72	20 756,93	9 226,17	92 844,00	72 753,89	59 058,96	23 157,84	14 876,04	11 991,01	14 200,20	33 874,20
2024			5 238,40	23 178,53	9 558,39	139 266,00		59 058,96	23 157,84	14 876,04		14 200,20	33 874,20
2025	0,00	0,00			9 906,88	139 266,00		59 058,93	17 368,30	14 876,04		14 200,20	33 874,20
2026					10 271,74	139 266,00		59 058,96		13 636,30		9 467,02	33 874,20
2027-	0,00	0,00			872,19	754 358,00		177 177,31					11 291,38
KOKKU	9 001,40	4 038,57	68 101,12	43 935,46	39 835,37	1 265 000,00	72 753,89	413 413,12	63 683,98	58 264,42	11 991,01	52 067,62	146 788,18
lõpptäht- aeg	29.06.2023	01.03.2023	31.12.2023	31.12.2024	20.01.2027	23.12.2022	15.12.2023	06.12.2029	15.09.2025	16.11.2026	01.12.2023	21.08.2026	21.04.2027
%	0	1,75-euribor	0,85	1,1	0,96	0,779	1,02-euribor	0,925	0,8	0,8	0,9	0,9	0,87

	LHV	LHV	SWED	SWED	SWED	SWED	SWED	Luminor	KIK
	2016	2017	2008	2008	2022	2020	2021	2014	
2023	23 292,51	11 202,76	4 384,73	4 531,72	521 430,24	115 148,52	64 820,40	3 336,00	7 092,00
2024	24 050,90	11 566,93	0,00	0,00	521 430,24	115 148,52	64 820,40	2 478,00	7 660,00
2025	24 843,70	11 947,65	0,00	0,00	521 430,24	1 266 632,44	64 820,40		
2026	23 498,65	12 346,42	0,00	0,00	521 430,24		772 442,02		
2027-		5 262,37			1 216 670,52				
KOKKU	95 685,76	52 326,13	4 384,73	4 531,72	3 302 391,48	1 496 929,48	966 903,22	5 814,00	14 752,00
lõpptäht- aeg	20.11.2026	20.05.2027	30.07.2023	29.08.2023	31.12.2022	01.12.2025	24.11.2031	16.09.2024	31.12.2024
%	0,90	0,90	1,58	0,72	0,62	0,85	0,64		